Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 80, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40ὸς | *Ἀθῆναι, 26 Αὐγούστου 1933* | *Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 39*

Ο ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

—Ὤ, τοῦ φώναξαν ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπ' ὅλες τὶς μεριές. Ἅρπαχ' το! Ἅρπαχ' το!

Καὶ δέκα σχοινιὰ ἤρθαν κι' ἔπεσαν μαζὶ σχεδὸν ἀπάνω στὸ καΐκι.

Ἐὰν κατόρθωνε νὰ ἁρπάξῃ ἕνα, ἦταν ἡ σωτηρία! Βάζοντας μιὰ τελευταία προσπάθεια, ὁ Γιάννης σηκώθηκε, ἔτρεξε πρὸς τὴν πλώρη, κι' ἐκεῖ ἁρπάζοντας στὴν τύχη τὸ κοντινότερο σχοινί, τὸ στριφογύρισε καὶ τὸ ἔδεσε σφιχτὰ πάνω στὸ «μπαστούνι».

Εἶχε σωθεῖ.

Σὲ λιγάκι τὸ καΐκι ἔμπαινε μέσα στὸ λιμάνι ρυμουλκημένο ἀπὸ μιὰ δυνατὴ μαούνα καὶ συνοδευόμενο ἀπὸ τὶς ζητωκραυγὲς καὶ τοὺς ἀλαλαγμοὺς τοῦ πλήθους ποὺ εἶχε μαζευτεῖ στοὺς μώλους.

Ὁ κίνδυνος εἶχε περάσει.

Λίγα λεπτὰ ἀκόμη καὶ ἡ «Χελιδόνα» βρισκόταν δεμένη γερὰ στὴν προκυμαία, ἐνῶ ὁ Γιάννης ἔπεφτε ἐξαντλημένος στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ παπᾶ-Μανώλη ποὺ εἶχε τρέξει ἀπὸ τοὺς πρώτους κάτω στὸ λιμάνι.

Μὰ μόλις συνῆλθε ἀπὸ τὴν πρώτη συγκίνηση, ξεχνώντας τὸν κίνδυνο ποὺ εἶχε περάσει αὐτὸς ὁ ἴδιος, θυμήθηκε τὸν δυστυχισμένο ποὺ εἶχε σώσει ἀπὸ τὸν βέβαιο θάνατο.

—Ὁ θεῖος μου! φώναξε. Εἶναι στὸ καράβι. Σῶστε τον!

Ὕστερα, νικημένος ἀπὸ τὴ συγκίνηση, τὴν κούραση καὶ τὸ κρύο, τὸ γενναῖο παιδὶ ἔγειρε πάλι τὸ κεφάλι στοὺς ὤμους τοῦ γέρο-παπᾶ καὶ λιποθύμησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Γιὰ νὰ γίνῃ ἄνδρας

Δὲν χρειάστηκε πολὺς καιρὸς γιὰ νὰ συνέλθῃ ὁ Γιάννης ἀπ' τὶς ταλαιπωρίες καὶ τὶς συγκινήσεις τῆς φοβερῆς ἐκείνης ἡμέρας. Ἡ γερή του κράση τὸν ἔκανε νὰ γλυτώσῃ τὸ κρυολόγημα ποὺ θὰ τὸν ἔρριχνε γιὰ βδομάδες στὸ κρεβάτι καὶ ποὺ ἀσφαλῶς θὰ εἶχε ἄσχημες συνέπειες γιὰ ἕνα παιδὶ σὰν κι' αὐτὸν ποὺ βρισκόταν ἀπάνω στὴν ἀνάπτυξή του.

Σὲ λιγώτερο ἀπὸ σαραντακοκτὼ ὧρες ὕστερα ἀπὸ τὸ θαλασσινὸ ἐκεῖνο δρᾶμα, βρισκόταν πάλι στὰ πόδια του, γερὸς κι' εὐδιάθετος ὅπως πρίν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι κατὰ τὶς δυὸ αὐτὲς ἡμέρες δὲν τοῦ εἶχαν λείψει οἱ φροντίδες κι' οἱ περιποιήσεις, χάρις στὸν ἀγαθὸ παπα-Μανώλη ὅπου τὸν εἶχαν μεταφέρει ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή.

Μὰ ἂν οἱ φοβερὲς ἐκεῖνες στιγμὲς ποὺ πέρασε, γιὰ τὸν Γιάννη δὲν θὰ ἀφηναν παρὰ μονάχα μιὰ ἀνάμνησι, γιὰ τὸν θεῖο του εἶχαν πολὺ πιὸ βαρειὲς συνέπειες.

Ὁ Μαθιὸς Μπρινιὸν εἶχε μεταφερθεῖ κατ' εὐθεῖαν στὸ νοσοκομεῖο σὲ ἐλεεινὴ κατάσταση, κι' ἐκεῖ κρίθηκε ἀναπόφευκτο νὰ τοῦ κόψουν τὸ πόδι ποὺ τοῦ εἶχε τσακίσει τὸ πεσμένο κατάρτι.

Μαθαίνοντας τὴ φοβερὴ αὐτὴ εἴδησι ὁ Γιάννης ἔγινε κατάχλωμος καὶ βαθειὰ συμπόνοια πλημμύρισε τὴν καρδιά του γιὰ ἐκεῖνον τὸν δυστυχισμένον, ποὺ τὸν χτυποῦσε ἔτσι σκληρὰ ἡ μοῖρα. Καὶ συγχρόνως σκέφθηκε τί φοβερὸ πλῆγμα θὰ ἦταν αὐτὸ γιὰ τὸν θειό του, ποὺ ἐκείνη τὴν ὥρα δὲν θὰ ὑπέφερε μονάχα σωματικοὺς πόνους, ἀλλὰ καὶ ψυχικούς, καὶ πολὺ χειρότερους μάλιστα.

Πραγματικά, ὁ Μαθιὸς Μπρινιόν, ἔχοντας χαμένο τὸ ἕνα του πόδι, θὰ θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του σὰν ἕναν ἄνθρωπο ἄχρηστο, ἀκατάλληλο γιὰ ὁποιαδήποτε δουλειά, καταδικασμένον στὴν ἀθλιότητα καὶ στὴ δυστυχία.

Τοῦ ἦταν στάλήθεια ἀδύνατο, ἔτσι σακατεμμένος ὅπως ἦταν τώρα, νὰ ξαναπιάσῃ τὴν παλιὰ δουλειὰ τοῦ ψαρᾶ, μόλις θὰ ἔβγαινε ἀπ' τὸ νοσοκομεῖο.

Καὶ τότε, τί θὰ γινόταν;

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ θλιβερὸ αὐτὸ νέο, ὁ Γιάννης ἔμαθε ἀκόμη πὼς οἱ τρεῖς ἄλλοι σύντροφοί του, οἱ ναῦτες τοῦ

«—Ἐσὺ εἶσαι μικρέ;.. ἦρθες;.. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅ,τι ἔκανες...» (Σελ. 458, στ. γ'.)

καϊκιοῦ, ὁ μπάρμπα-Γεράσιμος, ὁ Ἀντρῖκος καὶ ὁ μπάρμπα-Γιάννης, δὲν εἶχαν ξαναγυρίσει.

Χαμένοι ἀπάνω στὸ φρενιασμένο πέλαγος, μέσα σ' ἕνα βαρκάκι εὐκολοδύθιστο, οἱ τρεῖς δυστυχισμένοι ναυτικοὶ εἶχαν δίχως ἄλλο βρεῖ οἰκτρὸ θάνατο.

Μὲ τὸ νὰ μὴ δεχθῇ νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ ὁ Γιάννης, γιὰ νὰ μὴν ἐγκαταλείψῃ τὸν θειό του, εἶχε ἀνταμειφθῇ γιὰ τὴν αὐτοθυσία του καὶ γιὰ τὸ θάρρος του, γιατὶ αὐτὸς μονάχα γλύτωσε τὴ ζωή του.

Ἀπὸ τὴ Σούζη, ἀπὸ τὸν πατέρα της κι' ἀπ' τὸν γιατρὸ Ντερίβ δὲν εἶχε ἔρθει ὡστόσο καμμιὰ νεώτερη εἴδηση. Ὁ παπᾶ Μανώλης δὲν εἶχε λάβει ἄλλο γράμμα ἐκτὸς ἀπὸ κεῖνο τὸ τελευταῖο ὅπου τοῦ ἔγραφαν γιὰ τὴν ἀπελπιστικὴ κατάσταση τῆς μικρῆς ἄρρωστης.

Ἦταν αὐτὸ σημάδι πὼς ζοῦσε ἀκόμη, πὼς ὁ ὀργανισμός της ἀντεῖχε στὴν πάλη μὲ τὸ θάνατο; Ἢ ἀπεναντίας ἔπρεπε νὰ συμπεράνουν πὼς ὅλα εἶχαν πιὰ τελειώσει, καὶ πὼς ὁ πατέρας της καὶ ὁ γιατρὸς Ντερίβ, μέσα στὴ θλίψη καὶ τὴν ἀπελπισία τους, δὲν εἶχαν σκεφθεῖ νὰ εἰδοποιήσουν τὸν γέρο-παπᾶ ἢ τὸν καπετὰν-Μαθιό;

Καὶ τὰ δύο ἦταν πιθανά.

Ὅπως κι' ἂν εἶχε ὅμως τὸ πρᾶγμα, ὁ Γιάννης ἔκανε τὴ σκέψη πὼς ἡ περίσταση δὲν ἦταν κατάλληλη γιὰ νὰ γράψῃ στὶς Κάννες καὶ νὰ ἐξιστορήσῃ τὶς τελευταῖες δραματικὲς περιπέτειες ποὺ ἤρθαν νὰναστατώσουν τὴ ζωή του. Καταλάβαινε πολὺ καλὰ σὲ τί ἀγωνία βρισκόνταν αὐτὲς τὶς μέρες οἱ προστάτες του καὶ δὲν ἤθελε νὰ τοὺς στενοχωρήσῃ καὶ μὲ τὶς δικές του σκοτοῦρες.

—Ἂς περιμένουμε καλύτερα, ἔλεγε στὸν παπᾶ-Μανώλη ποὺ τὸν συμβούλευε νὰ γράψῃ στοὺς φίλους του. Αὐτὸ εἶναι καλύτερο. Καθένας τὸ καθήκον του. Ὁ πλοίαρχος Φουρβιὲρ καὶ ὁ γιατρὸς ἀγρυπνοῦν πάνω ἀπὸ τὸ προσκέφαλο τῆς Σούζης. Ἔτσι κι' ἐγὼ πρέπει νὰ περιποιηθῶ τὸν μπάρμπα-Μαθιό. Πρέπει νὰ πάω νὰ τὸν βρῶ. Σ' αὐτὲς τὶς δύσκολες στιγμὲς πρέπει νὰ ξέρῃ πὼς τὸν ἀγαπάω, παρ' ὅλα ὅσα ἔχω ὑποφέρει ἀπ' αὐτόν, καὶ πὼς ποτὲ δὲν θὰ τὸν ἀφήσω μοναχό.

Ἀντὶ γι' ἄλλη ἀπάντηση, ὁ παπᾶ-Μανώλης τράβηξε τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιά του, τὸ φίλησε θερμὰ καὶ ὕστερα, ἀφήνοντάς το, εἶπε:

—Ἔχεις καλὴ καρδιά, Γιάννη. Πήγαινε στὸ θεῖο σου. Πραγματικὰ ὁ δυστυχισμένος θὰ ἔχῃ τώρα ἀνάγκη ἀπὸ ἀληθινὴ ἀγάπη κι' ἀφοσίωση. Θὰ σὲ βοηθήσω κι' ἐγὼ ἀργότερα, ἂν χρειαστεῖ.

Φεύγοντας ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ παπᾶ, ὁ Γιάννης διευθύνθηκε ἴσια στὸ νοσοκομεῖο.

Τὸ μυαλό του τὸ κυρίευε ὁλόκληρο ἡ σκέψη τῆς μικρῆς του φιλενάδας, ποὺ δὲν γνώριζε ἂν αὐτὴ τὴ στιγμὴ ζοῦσε ἢ πέθανε, καθὼς καὶ τοῦ ἄμοιρου θείου του ποὺ κοιτόταν σακάτης στὸ κρεβάτι τοῦ νοσοκομείου. Ἔτσι δὲν πρόσεχε καθὼς περνοῦσε ἀπὸ τοὺς δρόμους, μὲ πόση περιέργεια, ἀνάμικτη μὲ συμπάθεια καὶ θαυμασμό, τὸν κοίταζαν ὅλοι οἱ διαβάτες.

Οἱ γυναῖκες στὰ κατώφλια τῶν φτωχόσπιτων τὸν ἔβλεπαν συγκινημένες μὲ τρυφερὰ χαμόγελο· οἱ ἄνδρες σταματοῦσαν κι' ἔβγαζαν τοὺς σκούφους τους.

Ἂν ἦταν λιγώτερο ἀπορροφημένος ἀπὸ τὶς σκέψεις του, θὰντιλαμβανόταν κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος πὼς ἀπὸ τὴν προχθεσινὴ ἡμέρα δὲν ἦταν πιὰ ὁ μικρὸς μοῦτσος τῆς «Χελιδόνας» ποὺ οὔτε τὸν ἤξερε κανένας, οὔτε τὸν λογάριαζε, ἀλλὰ ἕνας μικρὸς ἥρωας, μιὰ προσωπικότης, ποὺ εἶχε προκαλέσει τὴ γενικὴ συμπάθεια καὶ τὸν γενικὸ θαυμασμό.

Θὰ μποροῦσε μάλιστα νἀκούσῃ ἕνα γερόλυκο θαλασσινὸ νὰ σκύβῃ σ' ἕναν ἄλλον καὶ νὰ τοῦ λέει ἀρκετὰ δυνατὰ ὥστε νὰ φθάσῃ ὥς ταὐτιὰ τοῦ παιδιοῦ:

— Ναί, ἔτσι εἶναι ὅπως σοῦ τὰ λέω, γιέ μου Τὰ γράφουν ὅλες οἱ ἐφημερίδες μὲ κάτι τόσα γράμματα. Ποιὸς θὰ τὸ περίμενε ἕνα τέτοιο πρᾶγμα ἀπὸ τὸν πιτσιρίκο τὸν Εἰρηνικό!

Μὰ ὁ Γιάννης οὔτε εἶδε, οὔτε ἄκουσε τίποτε.

Τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ παρατήρησε καὶ ποὺ τοῦ ἔκανε εὐχαρίστηση, εἶναι πὼς μόλις ἔφτασε στὸ νοσοκομεῖο καὶ εἶπε τὄνομά του, τὸν ἄφησαν ἀμέσως νὰ μπῇ μέσα. Κι' ὅμως τὸ ἤξερε πὼς οὔτε ἡμέρα, οὔτε ὥρα ἦταν ποὺ δεχόνταν ἐπισκέψεις.

Ὅταν τὸν ὁδήγησαν στὸ θειό του, ποὺ ἀπὸ τὴν προηγουμένη τὸν εἶχαν βάλει σ' ἕνα ἰδιαίτερο δωμάτιο, ὁ Γιάννης τρόμαξε βλέποντας τὴ φοβερὴ μεταβολὴ ποὺ εἶχε γίνει στὸν καπετὰν-Μαθιὸ μέσα σὲ δυὸ ἡμέρες.

Μὲ τὸ πρόσωπο κατάχλωμο, στεφανωμένο ἀπὸ τὰ ψαρά του γένια ποὺ φαινόνταν σὰν νάχαν περισσότερο ἀσπρίσει τώρα, ὁ γέρο ναυτικὸς βρισκόταν σὲ τελεία κατάπτωση.

Περισσότερο ἀκόμη κι' ἀπὸ τοὺς σωματικοὺς πόνους, τυραννοῦσε τὸν δυστυχισμένο ἡ σκέψη τῆς κατεστραμμένης του ζωῆς.

Ὁ Γιάννης, ποὺ περίμενε νὰ τὸν δῇ ἀγανακτισμένο, νὰ τὸν ἀκούσῃ νὰ βρίζῃ, νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ καταριέται τὴν τύχη του, αἰστάνθηκε ἄφατη θλίψη βλέποντας τὸ ἀπελπισμένο κι' ἀποθαρρημένο ὕφος του.

Ὡστόσο, ὅταν τὸ παιδὶ πλησίασε τὸ κρεβάτι του, τὸ πρόσωπο τοῦ ναυτικοῦ φωτίσθηκε ἀπὸ ἕνα ἀμυδρὸ χαμόγελο.

Ἔβγαλε μὲ κόπο τὸ χέρι του ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ σκεπάσματα, καὶ τὸ ἄπλωσε πρὸς τὸ μέρος του φιθυρίζοντας.

—Ἐσὺ εἶσαι, μικρέ; Ἤρθες... εὐχαριστῶ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅ,τι ἔκανες. Μοῦ τὰ εἶπαν... τὰ ξέρω...

Ὁ Γιάννης πῆρε ἁπαλὰ τὸ ροζιασμένο χέρι τοῦ γέρο-ναυτικοῦ καὶ τὸ φίλησε.

Ὅλα τὰ θλιβερὰ περασμένα, ὅλες οἱ κακὲς στιγμὲς ποὺ εἶχε περάσει μαζί του, βρισκόνταν τώρα μακριὰ ἀπὸ τὸ μυαλό του. Μπροστὰ σὲ τόση δυστυχία, μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸν ἄμοιρο ποὺ εἶχε τόσο σκληρὰ τιμωρηθεῖ γιὰ ὅλα τὰ παλιὰ σφάλματά του, ἔνοιωθε τὸ στῆθος του νὰ φουσκώνῃ ἀπὸ συγκίνηση καὶ τὰ μάτια του νὰ πλημμυρίζουν δάκρυα.

Μὲ μεγάλη δυσκολία μπόρεσε νἀρθρώσῃ μὲ πνιγμένη φωνή:

— Θεῖε μου, καλέ μου θεῖε...

Ὁ ἄλλος τὸν κοίταξε, συγκινημένος κι' αὐτὸς κάπως, καὶ εἶπε μὲ τὴν ἴδια ἀργὴ καὶ ἄτονη καὶ ἀπελπισμένη φωνή:

—Κακόμοιρε μικρέ... ἔχεις καλὴ καρδιὰ ἐσύ...

Κι' ὕστερα μονομιᾶς, σκληραίνοντας τὴ φωνή του:

— Δὲ βαρυέσαι! Καλὰ εἴμαστε τώρα καὶ οἱ δυό μας. Ἐγὼ σακάτης, ξοφλημένος, ἄχρηστος. Ἐσὺ ἕνα παιδί...

Μὰ ὁ Γιάννης τὸν ἔκοψε.

—Ἕνα παιδὶ εἶμαι, εἶπε, εἶναι ἀλήθεια. Μὰ ἕνα παιδί, μπάρμπα-Μαθιέ, ποὺ θέλει νὰ δείξῃ πὼς ὅταν τὸ φέρῃ ἡ ἀνάγκη μπορεῖ νὰ φανῇ ἄντρας, ἀληθινὸς ἄντρας.

Καὶ καθὼς ὁ μπάρμπα-Μαθιὸς χαμογελοῦσε θλιβερά, κουνώντας μὲ δυσπιστία τὸ κεφάλι του.

— Ναί, ἄντρας, ξαναεῖπε ὁ Γιάννης ἀποφασιστικά. Δὲν ἔχω κάνει καὶ σπουδαῖα πράγμασα ἴσαμε σήμερα. Μὰ τώρα θὰ δουλέψω γιὰ σένα, γιὰ τοὺς δυό μας. Θὰ ἰδῇς, μπάρμπα, θὰ ἰδῇς. Γίνε πρῶτα καλά, γύρισε στὸ σπίτι μας, καὶ θὰ ἰδῇς πὼς μαζί μου δὲν θὰ εἶναι ἡ ζωή σου τόσο δυστυχισμένη ὅσο τὸ φαντάζεσαι.

Ὁ ψαρᾶς σήκωσε μ' ἀμφιβολία τοὺς ὤμους του.

Ἀλήθεια, τί μποροῦσε νὰ περιμένῃ ἀπὸ ἕνα παιδί, τὴ στιγμὴ ποὺ ἄντρες μεγάλοι, βρίσκουνε τόσες δυσκολίες γιὰ νὰ κερδίσουν τὸ καθημερινό τους ψωμί;

Ὡστόσο, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νἀποθαρρύνῃ τὸ παιδί, ἄλλαξε συζήτηση.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΛΑΚΙΔΗΣ

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Στὸ γιαλὸ κοντὰ χτισμένη
κάποια μάντρα, μιὰ σκηνή,
Κι' ἡ σκηνὴ χωρὶς αὐλαία
κι' ἡ πλατεῖα της ἀδειανή.

Γύρω-γύρω, κλειστὰ σπίτια,
καὶ στὴ στράτα πιὰ ἐρημιά.
Ὁ βορριὰς τὸ κῦμα ἀφρίζει
ποὺ τὸ πίνει ἡ ἀμμουδιά.

Ποῦ καὶ ποῦ καὶ κάποιο δέντρο,
μὲ γυμνὰ κλαδιὰ ξερά.
Φράχτες κι' ἀπὸ μέσα στέρνες
ποὺχουν πράσινα νερά.

***

Εἶναι ἀλήθεια, τὸ Σεπτέμβρη
ἦρθαν κάποιοι ἠθοποιοί.
Γέμισε ἡ πλατεῖα κόσμο
κι' ἐφωτίστηκε ἡ σκηνή.

Μὰ γιὰ λίγα μόνο βράδυα·
μάλιστα, τόσος καιρὸς
Ἀπὸ τότε ἔχει περάσει
ποὺχει ξεχασστεῖ ἐντελῶς.

Τί μ' αὐτό; Τὰ βράδυα τώρα
παίζουν στὴ σκηνὴ οἱ σκιές,
—Παίζουν στὴ σκηνὴ οἱ σκιὲς
καὶ τὶς συνοδεύει ὁ γκιώνης.

Τὰ λευκὰ τὰ συννεφάκια
τὶς θωροῦν, καὶ τὸ φεγγάρι.
Κεῖνα εἶν' ἕτοιμα νὰ κλάψουν,
τοῦτο τὶς θωρεῖ μὲ χάρη.

Κι' ἔρχονται οἱ ξωθιὲς ἀκόμα
λευκοφόρες καὶ βουβές·
Ἡ μιὰ πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη
περπατοῦν ἀργά. σκυφτές.

Μὲ τὰ κυπαρίσσια τότε
κρούει κι' ὁ ἄνεμος μιὰ λύρα·
Κι' εἶναι ἡ ραψωδία τους ὕμνος
σὲ μιὰν ἄγνωστή μας Μοῦρα.

Κι' ἔτσι ἀκούραστα θὰ παίζουν
ὡς νἀρθοῦν ἠθοποιοί,
Ν' ἄντηχ' ἡ πλατεῖα ἀπὸ γέλια
καὶ νὰ φωτιστῇ ἡ σκηνή.

***

Στὸ γιαλὸ κοντὰ χτισμένη
κάποια μάντρα, μιὰ σκηνή.
Κι' ἡ σκηνὴ χωρὶς αὐλαία
κι' ἡ πλατεῖα της ἀδειανή.

Γύρω-γύρω, κλειστὰ σπίτια,
καὶ στὴ στράτα πιὰ ἐρημιά.
Ὁ βορριὰς τὸ κῦμα ἀφρίζει
ποὺ τὸ πίνει ἡ ἀμμουδιά.

Ποῦ καὶ ποῦ, καὶ κάποιο δέντρο.
μὲ γυμνὰ κλαδιὰ ξερά.
Φράχτες κι' ἀπὸ μέσα στέρνες
ποὺχουν πράσινα νερά...

Κ. Π. ΔΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

Ο ΜΑΝΤΑΠΟΛΑΜΗΣ

[ΔΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Α'.

Γνωρίζετε τὸν Μανταπολάμη;

Ποῦ νὰ τόν γνωρίζετε! Αὐτὸς δὲν ζεῖ ἐδῶ στὴν Ἀθήνα ἢ στὴν Ἑλλάδα. Ζεῖ στὴν Ἀφρικὴ κι' εἶναι ὑπάλληλος μιᾶς ἐμπορικῆς Ἑταιρείας τοῦ Λίμποπου (ἔτσι λέγεται τὸ χωριὸ κοντὰ στὸ μεγάλο ποταμὸ ποὺ ἔχει τὸ ἴδιο ὄνομα).

Μὲ ἄλλους λόγους, ὁ Μανταπολάμης εἶναι ἕνας ἀραπᾶκος, μαῦρος σὰν τὴν πίσσα καὶ σὰν τὸ διάβολο, ἀλλὰ μαλακὸς ὁ καϊμένος σὰν τὸ κερὶ κι' ἀγαθὸς σὰν τὸ ἀρνάκι. Ἔχει μαύρη μορφή, ἀλλὰ ἡ ψυχή του εἶναι ἄσπρη.

Οἱ ἄλλοι Ἀραπάδες τοῦ Λίμποπου, καὶ μάλιστα οἱ συνάδελφοί του, —δηλαδὴ αὐτοὶ ποὺ ἐργάζουνται στὴν ἴδια Ἑταιρεία—ἔπρεπε νὰ τὸν ἀγαποῦν καὶ πολύ. Κι' ὅμως τὸν ἔχουν στὸ μάτι καὶ στὸ στομάχι!

Γιατὶ αὐτό; Ἐγὼ δὲν τὸ ξέρω. Μὰ καλὰ-καλὰ δὲν τὸ ξέρουν οὔτ' ἐκεῖνοι. Μήπως ὁ καλὸς Μανταπολάμης τοὺς ἔκανε ποτὲ κανένα κακό; Θεὸς φυλάξει!

Τὸν ἐχθρεύουνται λοιπὸν κι' αἰωνίως τὰ βάζουν μαζί του. Καθεμέρα τοῦ κάνουν σκηνές. Χάνεται ἕνα καρύδι; (ἀπὸ κεῖνα τὰ μεγάλα κα-

ρύδια τοῦ κακάου, ποὺ εἶναι σὰν κεφάλια μικροῦ παιδιοῦ κι' ἔχουν μέσα φαΐ καὶ πιστό, καϊμάκι καὶ σιρόπι...) Ὁ Μανταπολάμης τὸ πῆρε! Γίνεται καμμιὰ ζημιά; Ὁ Μανταπολάμης τὴν ἔκαμε! Καὶ τὸν στρώνουν τὸν κακόμοιρο στὸ ξύλο καὶ στὶς βρισιές:

— Νὰ καὶ τοῦτη, κλέφτη! Νὰ κι' αὐτή, ζημιάρη!

Ἄλλες φορὲς τὸν πειράζουν στὰ καλὰ-καθούμενα, χωρὶς αἰτία, χωρὶς πρόφαση. Καθὼς περνᾶ, τοῦ βάζουν τρικλοποδιὰ καὶ τὸν ρίχνουν χάμω. Ἢ τοῦ δίνουν φάπες καὶ γιακάδες. Ἢ τὸν κάνουν νὰ πιάσῃ ἕνα σίδερο καυτό. Ἢ τοῦ βάζουν ἓν' αὐγὸ στὸ κεφάλι καὶ τὸ σπάζουν μὲ μιὰ κατραπακιά. Κι' ἔπειτα γελοῦν μὲ τὸ θέαμα τοῦ Μανταπολάμη, ποὺ περιχύνουν τὸ μαῦ-

ρο του πρόσωπο τὰ κιτρινάδια καὶ τἀσπράδια... Τελοσπάντων ὁ κακόμοιρος ὁ Ἀραπάκος ὑποφέρει μαρτύριά.

Μιὰ φορὰ ἔφυγε γιὰ δουλειές του ὁ διευθυντὴς τῆς Ἑταιρείας, ὁ μόνος Εὐρωπαῖος ποὺ ἦταν στὸ Λίμποπου. Κι' οἱ Ἀραπάδες σκέφθηκαν νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ τὴν εὐκαιρία καὶ νὰ κάμουν τοῦ ἐχθροῦ τους κανένα μεγάλο κακό. Ἀλλὰ τί;

Ὕστερ' ἀπὸ πολλὰ συμβούλια, οἱ κακοὶ Ἀραπάδες ἀποφάσισαν νὰ τὸν ἁρπάξουν καὶ νὰ τὸν πετάξουν στὸν ποταμό, ποὺ εἶναι γεμάτος κροκόδειλους. Κάποιος ἀπ' αὐτοὺς θὰ τὸν ἔτρωγε· κι' ἔτσι θὰ γλύτωναν ἀπὸ τὸ Μανταπολάμη, ποὺ τὸν εἶχαν στὸ μάτι καὶ στὸ στομάχι.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΚΑΤΣΙΚΕΣ (*)

Εἶχαν ἐπιστρέψει τἀδέλφια στὸ σπίτι μὲ τὴν Ἐγγλέζα δασκάλα, ποὺ αἰσθάνθηκε, λέει, κακοδιάθετη, καὶ ἀνέβηκε στὴν κάμαρά της.

Τἀδέλφια ἔμειναν στὴν αὐλὴ γιὰ νὰ παίξουν, ποὺ ἦταν ἀκόμα μέρα· μὰ κανένας δὲν εἶχε κέφι γιὰ παιχνίδια, γιατὶ ὁ Ἀλέξανδρος, στὴν ἐπιστροφὴ ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα, εἶχε ντροπιάσει τὴν οἰκογένεια.

— Πῶς τοῦ ἦλθε νὰ τὸ κάνει! εἶπε ἡ Ἀλεξάνδρα, ομίγοντας τὰ δυό της χέρια κάτω ἀπὸ τὸ πηγοῦνι της.

Ὁ ἔνοχος καθόταν στὸ πεζούλι τῆς πίσω πόρτας τοῦ σπιτιοῦ, μὲ τὰ χέρια ἀκουμπησμένα στὴν πέτρα ὅπου ἁπλωνόταν φουντωτὴ ἡ ἄσπρη του κεντημένη φουστίτσα, τὰ μάτια πρισμένα ἀπὸ τὰ κλάματα, τὸ μυτάκι κατακόκκινο, τὰ χείλια σφιγμένα γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τἀναφυλλητὰ ποὺ ὅλο ξανάνεβαιναν. Κοίταζε πότε τὴ μεγάλη του ἀδελφή, ποὺ φαινόταν ζαλισμένη ἀπὸ τὸ κακὸ ποὺ τῆς ἦλθε στὸ κεφάλι, πότε τὸν Ἀντώνη, ποὺ μισοκρεμασμένος στὸ τεντωμένο σκοινὶ τῆς ἁπλώτρας ξεχνοῦσε ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησή του νὰ κάνῃ τὴ σβοῦρα, στριφογυρίζοντας στὸ τακούνι του, καὶ πότε τὴν Πουλουδιά, ποὺ συνήθως ἦταν κόμμα του, μὰ ποὺ κι' ἐκείνη τώρα ἔσκυβε τὸ μέτωπο κάτω ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ συμφορά.

— Φαντάσου νὰ τὸ ἤξερε ἡ μαμμά, πῶς εἶπε «Βρὲ σύ!» σ' ἕναν ἀξιωματικό! εἶπε ἀργοπροφέροντας μιὰ μιὰ τὶς λέξεις του ὁ Ἀντώνης.

— Καὶ νὰ σηκώσῃ καὶ τὴ γροθιά του! εἶπε ἡ Ἀλεξάνδρα.

— Καὶ νὰ χτυπήσῃ τὸ πόδι του, ἐμπρός, σὰν νὰ τραβοῦσε σπαθί! πρόσθεσε ὁ Ἀντώνης.

— Καὶ σὲ ποιόν; Σ' ἕναν ἀξιωματικό! εἶπε ἡ Ἀλεξάνδρα.

Ὁ Ἀλέξανδρος, στὴ φοβερὴ αὐτὴ ἐνθύμησῃ, ἔλυωσε πάλι στὰ κλάματα.

— Μὰ δὲν τὸ ἤξερα πῶς ἦταν ἀξιωματικός! εἶπε ἀνάμεσα στὰ δάκρυά του.

— Πῶς δὲν τὸ ἤξερες! Δὲν τὸν εἶδες, μὲ τὴν ἄσπρη του στολὴ καὶ τὰ χρυσὰ γαλόνια στὸ πηλήκιό του; ρώτησε αὐστηρὰ ὁ Ἀντώνης.

— Τὸν εἶδα... μὰ τὸν εἶδα ἀφοῦ τὸ εἶπα!

— Καλά, δὲν ἄκουσες τἄλογό του; ποὺ ἐρχόταν πίσω μας;

— Τὸ ἄκουσα. Μὰ νόμιζα πῶς ἦταν ὁ Μπαρμπαγιάννης Κανατᾶς.

Στάθηκε μιὰ στιγμὴ ὁ Ἀντώνης νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ ζυγίσει αὐτὴ τὴν πιθανότητα. Μὰ τὴ βρῆκε ἀστήριχτη.

— Αὐτὰ ποὺ λές, μόνο ἕνα μωρὸ σὰν καὶ σένα μπορεῖ νὰ τὰ πῇ, τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ τὸ πιὸ αὐστηρό του ὕφος. Ἄκουσες μήπως τὸ τσίκι τσάκα ποὺ κάνουν οἱ κανάτες τοῦ Μπαρμπαγιάννη Κανατᾶ, σὰν τρέχει τὸ γαϊδουράκι του;

—Ὄ-ο ὄχι... ὁμολόγησε χαμηλόφωνα ὁ Ἀλέξανδρος.

— Καὶ δὲν ἄκουσες τὸ κλοποκλόπ, κλοποκλόπ, κλοποκλόπ, ποὺ κάνει τὸ ἄλογο σὰν τρέχει, καὶ ποὺ δὲ μοιάζει καθόλου μὲ τὸ τὰκ-τὰκ-τὰκ-τὰκ τοῦ γαϊδουριοῦ;

— Ναί... τἄκουσα... ἀποκρίθηκε ἀκόμα πιὸ σιγὰ ὁ Ἀλέξανδρος.

— Καὶ ἀμὲ τὸ κλικικλίκ τοῦ σπαθιοῦ στὴ σέλα; ἔκανε ἡ Ἀλεξάνδρα, γιὰ νὰ μὴ μείνῃ πίσω στὴν παρατηρητικότητα καὶ τὴν περιγραφή.

Μὲ αὐτὴ τὴν ἐνθύμηση τοῦ σπαθιοῦ τοῦ ἀξιωματικοῦ, καινούρια δάκρυα τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Καὶ εἶπε ἡ Ἀλεξάνδρα, ἀναπολώντας πάλι τὸ δρᾶμα.

—Ἔρχόταν ὁ ἀξιωματικὸς ἀπὸ τὴν Καστέλλα... Κι' ἔτρεχε γιὰ νὰ πάῃ σπίτι του.. Καὶ βλέπει μπροστά του τέσσερα παιδιά, ποὺ θὰ νόμιζε, βέβαια, πῶς εἶναι καλοσαθρεμμένα παιδιά. Κι' ἔξαφνα, τὸ πιὸ μικρὸ γυρνάει πίσω, κάνει ἀπότομα ἕνα βῆμα μπροστά...

— Σὰν νὰ ἔκανε ἔφοδο! διέκοψε μὲ ἀγανάκτηση ὁ Ἀντώνης.

— Ναί, σὰν νὰ ἔκανε ἔφοδο, ἐπανέλαβε ἡ Ἀλεξάνδρα, καὶ σηκώνοντας τὴ γροθιά του, φωνάζει: «Βρὲ σύ!» Καὶ σὲ ποιόν; Σ' ἕναν ἀξιωματικό!

Ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν ἀγκαλιασμένος πιὰ ὅλος στὰ δάκρυα.

— Καὶ δὲ θύμωσε ὁ ἀξιωματικός, εἶπε συντριμμένη ἡ Πουλουδιά, κουνώντας πάνω κάτω τὸ κεφάλι της, ὅπου βάραινε ὅλη ἡ ντροπὴ τοῦ ἀδελφοῦ της, καὶ δὲ μάλωσε... μόνο γέλασε.

— Ναί, φαντάσου! Γέλασε! ἐπανέλαβε καταστενοχωρεμένη ἡ μεγάλη ἀδελφή.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπέκανε ὁ Ἀλέξανδρος. Ἔσκυψε τὸ κεφάλι του στὰ γόνατά του κι' ἔπνιξε δάκρυα καὶ ἀναφυλλητὰ στἄσπρα κεντήματα τῆς φούστας του.

Ἡ Ἀλεξάνδρα καὶ ὁ Ἀντώνης ἀκίνητοι τὸν κοίταζαν, μὲ ὅλη τὴν αὐστηρότητα ποὺ ἄξιζε τὸ ἔγκλημά του. Ἡ Πουλουδιὰ ὅμως, ἴσως γιατὶ ἦταν πιὸ μικρὴ καὶ εἶχε τὰ κλάματα πιὸ εὔκολα, ἴσως γιατὶ ὁ Ἀλέξανδρος, στοὺς καυγάδες, ἦταν πάντα κόμμα της, ἡ Πουλουδιὰ ἔνοιωσε νὰ γεμίζουν καὶ τὰ δικά της μάτια δάκρυα καὶ νἀνεβαίνει κάτι πικερὸ στὸ λαιμό της, καὶ σκύβοντας στὶς πέτρες τῆς αὐλῆς ἔβγαλε τοὺς βώλους της ἀπὸ τὴν τσέπη της καὶ ἄρχισε νὰ παίζῃ μόνη της, ἀνοίγοντας ὅσο μποροῦσε πλατύτερα τὰ μάτια της, γιὰ νὰ στεγνώσουν πρὶν στάξουν τὰ δάκρυα.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς θείας.

—Ἀλεξάνδρα! Ἀντώνη!.. Ποῦ εἶναι τὰ παιδιά; Καὶ ποῦ εἶναι ἡ Μὶς Ράϊς;

Τὰ τέσσερα ἀδελφια ἀνορθώθηκαν. Ἡ Πουλουδιὰ πέταξε χάμω ὅλους τῆς τοὺς βώλους καὶ τίναξε τὰ σκονισμένα χέρια της· ἡ Ἀλεξάνδρα ἔτρεξε στὸν Ἀλέξανδρο, τοῦ κατέβασε καὶ τοῦ ἔσιαξε τὴν τσαλακωμένη του φούστα, καὶ μὲ τὸ χέρι βιαστικὰ βρούτσισε στὴν κανονική τους θέση τὰ κάπως ἀνακατωμένα ξανθά του κατσαρά· ὁ Ἀντώνης, παρατώντας τὸ σκοινὶ ὅπου κουνιόταν κρεμαστός, ἔβαλε τὰ χέρια του στὶς στέπες καὶ κοίταξε, σὰν νὰ τὸν ἀνακάλυψε πρώτη φορά, ἕνα βασιλικὸ φουντωμένο στὴ γλάστρα του.

Καὶ ἡ θεία, κοντή, στρογγυλή, παχειά, εὐκίνητη ὅμως κι' ἐλαφρειὰ σὰν μπάλα λαστιχένια, βγῆκε στὴν αὐλή. Μόλις εἶχε φθάσει ἀπ' ἔξω. Φοροῦσε ἀκόμα τὸ καπέλο καὶ τὰ γάντια της.

Ἔριξε γύρω της μιὰ γοργὴ ματιά, ποὺ περιτύλιξε καὶ τὰ τέσσερα ἀδέλφια μὲ μιᾶς, καὶ εἶπε:

(*) Κι' αὐτὸ ἀπὸ τὼν «Τρελλαντώνη». Τὸ πρῶτο κεφάλαιο, ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ προηγούμενο φυλλάδιο, ἄρεσε τόσο πολύ, ὥστε ἔκρινα καλὸ τὰ δημοσιεύσω καὶ τὸ δεύτερο. —Σ. τ. Δ.

— Μόνοι σας; Ποῦ εἶναι ἡ Μὶς Ράϊς;

— Πῆγε στὴν κάμαρά της... ἄρχισε ἡ Ἀλεξάνδρα.

Μὰ τὴ διέκοψε ἡ θεία.

— Γιατί;

—Ἦταν ἄρρωστη καί...

— Δὲ βγῆκε μαζί σας; διέκοψε πάλι ἡ θεία.

— Ναί, βγήκαμε. Μὰ σὰ γυρίσαμε, εἶπε πῶς ἦταν ἄρρωστη...

Βήματα ἀκούστηκαν ἀπὸ μέσα, καὶ ὁ θεῖος Ζωρζῆς βγῆκε στὴν πόρτα κοντός, στρογγυλός, παχύς, μὲ τὸ ἀγαθό του χαμόγελο, ποὺ ξανάνειωνε τὸ σταχτύ του κεφάλι καὶ τἄσπρα του φρύδια.

—Ἡ Μὶς Ράϊς εἶναι πάλι ἄρρωστη, εἶπε ἡ θεία γυρνώντας σ' ἐκεῖνον.

—Ἄρρωστη; Τί ἔπαθε; Καλὸ στὰ παιδιά, ἐλᾶτε στὴ βεράντα, ποὺ ἦλθε ἡ θεία Ἀργίνη μὲ τὸ Γιάννη...

Μιὰ φωνὴ τῆς θείας τὸν διέκοψε.

— Καλέ, τί εἶναι αὐτά; Τί εἶναι αὐτὲς οἱ βρῶμες στὴν αὐλή μας; Ποιὸς ἔμπασε κατσίκες;

Ὅλοι γύρισαν σαστισμένοι.

Σκυμμένη ἔμπρός, σηκώνοντας μὲ τὰ δυό της χέρια τὶς φοῦστες της, στὶς μύτες τῶν ποδαριῶν της, σὰν νὰ φοβόταν μὴ λερωθεῖ πατώντας ὁλόκληρα τὰ παχιά της ποδαράκια, κοίταζε ἡ θεία μὲ φρίκη καὶ ἀηδία τὸ θησαυρὸ τῆς Πουλουδιᾶς σκορπισμένο στὶς πλάκες.

— Ποιὸς ἔβαλε μέσα κατσίκες; ἐπανέλαβε. Καὶ φώναξε: «Εἰρήνη!»

Στὸ παράθυρο τῆς κουζίνας παρουσιάστηκε τὸ συγυρισμένο κεφάλι τῆς μαγείρισσας.

—Ὁρίστε, κυρία.

— Ποιὸς ἔμπασε κατσίκες στὴν αὐλή μας;

— Κατσίκες; ἔσκυψε νὰ δῇ ἐκεῖ ποὺ ἔδειχνε τὸ ἀμείλικτο δάχτυλο τῆς θείας. Πώ, πώ! ἔκανε. Καὶ ὑποψιάρικα πρόσθεσε:

— Μὴν τὶς ἔβαλε μέσα ὁ Ἀντώνης;

—Ἐγώ; Ὄχι! ἔκανε ξαφνισμένος ὁ Ἀντώνης. Μὰ ποῦ εἶναι οἱ κατσίκες;

—Ἔ! ἀνόητε! εἶπε γελώντας ὁ θεῖος. Οἱ κατσίκες ξανάφυγαν, μ' ἄφησαν πίσω τους τὰ... τὰ σημάδια τους, πρόσθεσε μὲ καινούριο ξεκάρδισμα.

Τὴν ἴδια ὥρα ἐμφανιζόταν ἡ Εἰρήνη μὲ σκουπάκι καὶ φαράσι. Καὶ μουρμουρίζοντας καὶ γρινιάζοντας:

— Τί βρῶμες... πώ-πώ... τί ἀηδίες... στὶς παστρικές μας πλάκες κιόλα...

Μάζεψε ὅλους τοὺς βώλους τῆς Πουλουδιᾶς, γοργά, στὸ φαράσι της.

Μὰ ἡ Πουλουδιὰ δὲ στάθηκε νὰ δῇ καὶ νἀκούσῃ τὸ τέλος τῆς ἱστορίας. Ἀπὸ τὰ πρῶτα λόγια τοῦ θείου, σὰν κατάλαβε τί ἦταν ὁ θησαυρός της, τρομαγμένη κοίταξε τἀδέλφια της. Ἀντάμωσε τὴν περιφρονητικὴ ματιὰ τῆς Ἀλεξάνδρας, τὸ κοροϊδευτικὸ σήκωμα τῶν φρυδιῶν τοῦ Ἀντώνη, τὸ ξαφνισμένο, ὅλο ρωτήματα μουτράκι τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ βουλιάζοντας κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ντροπῆς, παρακαλώντας μέσα της νὰ τὴν καταπιῇ ἡ γῆ, δίπλωσε τοὺς ὤμους της, χώθηκε σιγὰ στὸ κούφωμα τῆς πόρτας, καὶ ξεγλιστρώντας πίσω ἀπὸ τὸ θεῖο ἔτρεξε στὴ σκάλα, ἀνέβηκε δυὸ δυό, μπῆκε στὴν κρεβατοκάμαρά της, ποὺ ἦταν ὅλων τῶν ἀδελφῶν κάμαρα, καὶ κρύφθηκε πίσω ἀπὸ τὴν κουνουπιέρα της.

Ἡ καρδιά της βροντοῦσε, ὄχι πιὰ ταμπουρλο, ἀλλὰ γκραγκάσα. Τώρα θὰ ρωτήσῃ ἡ θεία. Καὶ τώρα θὰ-παντήσῃ ὁ Ἀντώνης, ποὺ δὲν ἔλεγε ποτὲ ψέματα.

— Ναί, τὶς βρῶμες αὐτὲς τὶς ἔφερε ἡ Πουλουδιά. Καὶ δὲν ἦταν μόνο αὐτό, μὰ ποὺ θὰ πῇ, «γιατὶ τὶς πῆρε γιὰ βώλους». Καὶ θὰ τὴν περιγελάσουν ὅλοι. Ἄχ, τί φοβερὸ νὰ τὴν περιγελάσουν ὅλοι!

Καὶ τἄπιασε μὲ τὰ χέρια της, αὐτά... Πουφοῦ! τί ἀηδία! Καὶ θὰ τὴ μαλώσῃ ἡ θεία... καὶ θὰ τῆς δώσῃ κανένα μπάτσο... Δὲν τὴν ἔμελε ὁ μπάτσος, τὸ παχὺ χεράκι τῆς θείας δὲν πονοῦσε πολύ, μὰ ἡ ντροπή, ἡ ντροπή! Καὶ αὐτὴ τὴν ὥρα θὰ τὰ λέγανε κάτω. Καὶ ἦταν κάτω ἡ θεία Ἀργίνη καὶ ὁ ἐξάδελφος ὁ Γιάννης! Καὶ θὰ κοροϊδευε ὁ Γιάννης...

Αὐτὸ ἦταν περισσότερο ἀπ' ὅ,τι μποροῦσε νὰ ὑποφέρῃ. Σὰν τὸν Ἀλέξανδρο πρωτύτερα, ξέσπασε καὶ κείνη στὰ κλάματα.

Καὶ τόσο δυνατὰ ἔκλαιγε, ὥστε δὲν ἄκουσε τὸν Ἀντώνη ποὺ ἀνέβηκε καὶ μπῆκε στὴν κάμαρα.

Μὰ τὴν ἄκουσε κεῖνος, καὶ παραμερίζοντας τὴν κουνουπιέρα τὴ βρῆκε ζαρωμένη στὴ γωνιά της.

— Γιατὶ κλαῖς; τὴ ρώτησε περιφρονητικά.

Ὁ Ἀντώνης εἶχε βαθειὰ περιφρόνηση γιὰ τὰ κορίτσια, γιατί, λέει, κλαῖνε γιὰ τὸ τίποτα. Ἐκεῖνος, σὰν ἀγόρι ποὺ ἦταν, δὲν ἔκλαιγε ποτέ, ὅσο καὶ νὰ χτυποῦσε, ὅσο καὶ νὰ πονοῦσε. Καὶ οὔτε σὰν ἔπεσε ἀπὸ τὴ σκάλα τῆς βεράντας κι' ἔσπασε τὸ κεφάλι του κι' ἔτρεχαν αἵματα καὶ τοῦ τὸ κόλλησε ὁ θεῖος μὲ τσιρότο, πάλι δὲν ἔκλαψε.

Οἱ ἀδελφές του τοῦ εἶχαν μεγάλο θαυμασμὸ γι' αὐτό. Καὶ τοῦ εἶχαν καὶ κάποιο σεβασμό, σὰ νὰ ποῦμε, ντρεπόνταν νὰ κλαῖνε μπροστά του. Καὶ τώρα ποὺ τὴν τσάκωσε τὴν Πουλουδιὰ ἀναλυμένη στὰ κλάματα, ντράπηκε κείνη πιὸ πολύ. Μὰ πάλι δὲν ἔκανε γὰ τὸ δείξῃ, καὶ σηκώθηκε χωρὶς νἀποκριθῇ.

Καὶ τῆς εἶπε ὁ Ἀντώνης.

— Εἶσαι μιὰ κουτή. Λερώνεις τὴν αὐλή μας καὶ ὕστερα κλαῖς κιόλα,

— Δὲν κλαίω γι' αὐτό, εἶπε πειραγμένη ἡ Πουλουδιά.

—Ἀμὲ γιατὶ κλαῖς;

— Γιατί... Στάθηκε νὰ σκεφθῇ ποιὰ αἰτία νὰ προτιμήσῃ. Καὶ ἀποφάσισε: Γιατὶ θὰ μὲ μαλώσῃ ἡ θεία καὶ θὰ μοῦ δώσῃ κι' ἕναν μπάτσο.

— Φοβιτσιάρα! ἔκανε ὁ ἀδελφός της.

Ἡ Πουλουδιὰ ἐπαναστάτησε.

— Δὲ φοβοῦμαι! διαμαρτυρήθηκε. Καὶ πρῶτον τὸ ξέρεις πῶς δὲν πονεῖ τὸ χέρι τῆς θείας.

—Ἀμὲ τότε;

—Ἔτσι. Δὲ μὲ ἀρέσει νὰ μὲ δέρνουν.

Ὁ Ἀντώνης σήκωσε τοὺς ὤμους του καὶ πῆγε στὴν μπαλκονόπορτα· καὶ πιάνοντας τὴν κουπαστὴ τοῦ μπαλκονιοῦ ἄρχισε νὰ κλωτσᾷ τὸ ξύλινο περίφραγμα.

—Ἔσεῖς τὰ κορίτσια ὅλο ἀφορμὲς γερεύετε γιὰ νὰ κλαῖτε, εἶπε περιφρονητικά. Καὶ τώρα βρίσκεις ἀφορμὴ πῶς θὰ σὲ δεῖρῃ ἡ θεία, χωρὶς νὰ ξέρῃς τίποτα.

—Ἀφοῦ τὸ ξέρω πῶς θὰ μὲ δεῖρῃ; εἶπε ἡ Πουλουδιὰ ποὺ εἶχε βγεῖ καὶ αὐτὴ στὸ μπαλκόνι καὶ εἶχε πιάσει καὶ αὐτὴ τὴν κουπαστὴ καὶ κλωτσοῦσε τὸ ξύλινο περίφραγμα.

— Τίποτα δὲν ξέρεις. Γιατὶ θὰ σὲ δεῖρῃ;

— Μὰ δὲν τῆς εἶπες πῶς ἐγὼ ἔφερα τοὺς βώλ... δηλαδή... αὐτά;.. ἔκανε μὲ ἀηδία.

— Βέβαια ὄχι... ἀφοῦ δὲ μὲ ρώτησε.

Ἀπὸ τὴ σαστισμάδα της σταμάτησε ἡ Πουλουδιὰ τὸ κλωτσοκόπημα. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀνακούφιση τὴν πλημμύρισαν. Τῆς ἦλθε νὰ φιλήσῃ τὸν Ἀντώνη. Μὰ πάλι δὲν τὸ καταδέχθηκε. Οὔτε τοῦ εἶπε εὐχαριστῶ. Ἔκανε τὴν ἀδιάφορη καὶ εἶπε:

—Ἄ, καλά, ἂν εἶναι ἔτσι...

Μὰ θὰ τὸ κατάλαβε ὁ Ἀντώνης, ἡ φωνή της δὲν ἦταν πιὰ κλαψιάρικη. Τὴν κοίταξε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸν ὦμο του καὶ τῆς εἶπε:

— Μ' ἔστειλε ἡ θεία Ἀργίνη νὰ σὲ φωνάξω. Μὰ εἶναι τὸ πρόσωπό σου σιχαμένο... σκούπισες τὰ μάτια σου μὲ βρώμικα χέρια... ποὺ πιάσανε τοὺς βώλους σου... πουφοῦ! τί βρῶμες!

— Καθόλου! φώναξε ἀγανακτησμένη ἡ Πουλουδιά.

— Πῶς καθόλου; Κοίταξε τὸ πρόσωπό σου στὸν καθρέφτη.

Φουρκισμένη πῆγε κείνη στὸν νιφτήρα, ἔχυσε νερὸ στὴ λεκάνη, καὶ ἀποφεύγοντας τὸν καθρέφτη μπροστά της, βιαστικὰ σαπούνισε χέρια καὶ πρόσωπο.

Ὁ Ἀντώνης τὴν εἶχε ἀκαλουθήσει. Μὲ τὸ δάχτυλο, κοροϊδευτικά, τῆς ἔδειξε τὶς μαυρειδερὲς σαπουνάδες τῆς λεκάνης.

— Ὅλα αὐτὰ εἶναι πάστρες, εἶπε, εἶναι οἱ πάστρες ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τοὺς βώλους τῆς δεσποινίδας...

Ἕνας μπάτσος τοῦ βρεγμένου χεριοῦ τῆς «δεσποινίδας» τοῦ ἔκοψε τὴ φόρα. Γύρισε ὁ Ἀντώνης καὶ τὴν ἅρπαξε ἀπὸ τὰ κατσαρωμένα της φουντωτὰ μαλλιά. Κι' ἀκολούθησε μάχη ἄγρια ἀλλὰ σιωπηλή, χωρὶς φωνές, μὲ σφιγμένα δόντια, μὴν ἀκούσει ἡ δασκάλα στὴν πλαϊνὴ κάμαρα κι' ἔλθει κι' ἀνακατωθεῖ. Τοὺς καυγάδες τους τ' ἀδέλφια τοὺς ἔβγαζαν πέρα μονάχα, χωρὶς ἀνάμιξη τῶν μεγάλων. Κάθε φορὰ ποὺ ἀνακατόνουνταν οἱ μεγάλοι, τὰ πράγματα χειροτέρευαν, καὶ μετὰ τὸν καυγὰ ἔμεναν τ' ἀδέλφια μαλωμένα. Ἐνῶ ὅταν τἄβγαζαν πέρα μονάχα, μιὰ φορὰ ποὺ τελείωνε ἡ μάχη, γαλήνευε πάλι ὁ οὐρανός.

Αὐτὸ δὲν ἐμπόδιζε τὶς φοβέρες τὴν ὥρα τῆς μάχης. Καὶ τώρα, παλεύοντας μὲ τὸν ἀδελφό της, νοιώθοντας πώς τὶς τρώγει ἀπὸ τὸ μεγαλύτερό της, σφίγγοντας μὲ λύσσα τὰ δόντια, εἶπε ἡ Πουλουδιά: — Θὰ πῶ τοῦ θείου πὼς μοῦ τράβηξες τὰ μαλλιά!

Ἐπίσης χαμηλόφωνα, πνιγμένα, τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Ἀντώνης.

— Κι' ἐγὼ θὰ πῶ τῆς θείας πὼς ἐσὺ ἔφερες τὶς κατσικίσιες... ξέρεις τί, στὴν αὐλή μας.

Ἀμέσως παράτησε ἡ Πουλουδιὰ τὴ μάχη.

— Ἂν τὸ πεῖς, θὰ εἶσαι μαντατούργης, τοῦ εἶπε.

— Ἐσὺ εἶσαι ἢ μαντατούρα.

— Καθόλου! Ἐγὼ δὲ μαντατεύω!

— Οὔτε γὼ δὲ μαντατεύω, ἂν δὲ μαντατέψεις ἐσύ.

Αὐτὸ ἦταν τὸ τέλος τοῦ καυγᾶ. Χωρὶς ἄλλες ἐξηγήσεις χωρίστηκαν τἀδέλφια, βρουτσίστηκαν, συγυρίστηκαν, καὶ εἰρηνεμένα κατέβηκαν στὴ βεράντα.

(Ἀπὸ τὸν «Γρελλαντώνη»)

ΠΗΝΕΛΟΠΗ Σ. ΔΕΛΤΑ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μιὰ λοιπὸν καὶ δὲν εἶχαν οὐσιαστικώτερα φαγητὰ περιορίστηκαν στὰ γλυκὰ καὶ στὰ φροῦτα. Μὰ ὡστόσο ἡ πεῖνα τῶν παιδιῶν δὲν φάνηκε νὰ ἐκόπασε μ' αὐτὲς τὶς λιχουδιές.

— Δὲν τὸ φανταζόμουν πὼς θἀργούσαμε τόσο πολύ, γιὰ νὰ φροντίσω νὰ πάρω καὶ τίποτε ἄλλα μαζί μου, δικαιολογήθηκε καὶ πάλι ὁ Ριχάρδος, καὶ νὰ τώρα ποὺ κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος αἰσθάνομαι μεγάλη πεῖνα καὶ τὰ πραγματάκια αὐτὰ εἶναι περισσότερο γιὰ νἀνοίξουν τὴν ὄρεξη παρὰ γιὰ νὰ χορτάσουν. Τέλοσπάντων, ἂς περιοριστοῦμε σ' αὐτὰ κι' ἂς γυρίσουμε στὰ σπίτι μας.

Ἡ πρόταση ὅμως αὐτὴ μ' ὅλο ποὺ ἔγινε δεκτὴ ἀπ' ὅλους, ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐκτελεσθῇ. Ὁ ἄνεμος εἶχε πέσει ὁλότελα καὶ τὸ κότερο ἔμενε ἀκούνητο στὴ μέση τῆς θάλασσας.

— Γιὰ τὴ στιγμὴ δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε τίποτε παρὰ νὰ περιμένουμε ὥς που νὰ φυσήξῃ, εἶπε ἐθθυμα ὁ Ριχάρδος. Ἂν εἴχαμε μαζί τίποτε γιὰ νὰ φᾶμε, δὲν θὰ μ' ἔνοιαζε καθόλου.

Κάθησαν λοιπὸν καὶ περίμεναν. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὰ κοττεράκια δὲν εἶχαν ἀκόμη βενζινομηχανὴ γιὰ νὰ ταξιδεύουν καὶ μὲ τὴ μπουνάτσα. Περίμεναν μιὰ ὥρα, περίμεναν δύο ὧρες, περίμεναν τρεῖς ὧρες, μὰ οὔτε τὸ ἐλάχιστο ἀεράκι δὲν ἐννοοῦσε νὰ φυσήξῃ.

Ἡ Μπέττυ ἄρχισε νὰ συλλογίζεται πὼς καὶ ἡ ναυτικὴ ἔχει τὰ κακά της ὅπως καὶ ὅλα τἄλλα πράγματα. Ὁ ἥλιος ἔκαιγε δυνατὰ καὶ τὸ ἰώδιο τῆς θάλασσας εἶχε ἀνοίξει τὴν ὄρεξη ὅλων σὲ φοβερὸ βαθμό. Κατὰ τὶς τέσσερις ὧς καὶ αὐτὴ ἡ Μπέττυ ἀκόμη εἶχε ἀρχίσει νἀπελπίζεται.

Οἱ ναυτικοί μας μεταχειρίστηκαν ὅλα τὰ γνωστὰ καβαλιστικὰ μέσα γιὰ νὰ προκαλέσουν τὸν ἄνεμο: σφύριξαν, ἔξυσαν τὸ κατάρτι μὲ τὸ σουγιά τους. Μὰ ὅλα τους τὰ ξόρκια πῆγαν στὰ χαμένα.

Στὶς ἕξη ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη ἡ θάλασσα νὰ εἶναι λεία σὰν καθρέφτης καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα ἀποπνικτική. Σὲ λίγο ὁ ἥλιος ἔδυσε καὶ μὲ τὴ βραδυνὴ δροσιὰ οἱ ταλαιπωρημένοι ταξιδιῶτες μπόρεσαν ν' ἀναπνεύσουν κάπως.

Κατὰ τὶς ἑπτὰ ἄρχισε λίγο νὰ φυσάῃ.

— Νά, ὁ μπάτης! φώναξε μὲ χαρὰ ὁ Τζάκ.

Πραγματικῶς ἀπὸ τὰ νοτιοδυτικὰ εἶχε σηκωθεῖ ἕνας ἀρκετὰ δυνατὸς ἄνεμος φουσκώνοντας ἐλαφρὰ τὰ πανιὰ τοῦ κόττερου.

Ὁ Ριχάρδος ἔτρεξε κοντὰ στὸ κατάρτι, κανόνισε τὰ πανιὰ στὰ πρίμα καὶ τὴν ἄλλη στιγμὴ ἡ ***Φτερωτὴ*** ἔσχισε τὸ νερὸ σὰ νὰ ἤθελε νὰ κερδίσῃ ὅλη τὴν ὥρα ποὺ εἶχε χάσει.

Ὡστόσο ἦταν ἀργὰ καὶ τὸ σκοτάδι γινόταν πυκνότερο ἀπὸ ὧρα σ' ὧρα.

Ἡ Μπέττυ μὲ μεγάλη δυσκολία μποροῦσε νὰ ξεχωρίσῃ τὸ πρόσωπο τοῦ Ριχάρδου καὶ τοῦ ναύτη. Μὰ παρατήρησε πὼς ἀντὶ νὰ φαίνονται εὐχαριστημένα, ἔδειχναν ἀπεναντίας ζωηρὴ ἀνησυχία.

Ἡ Μπέττυ σύρθηκε ἀθόρυβα κοντά τους γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴ συνομιλία τους.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι μπάτης, ἔλεγε ὁ Ριχάρδος στὸν ἄλλο ναυτικό. Ἐμένα μοῦ μυρίζεται μπουρίνι, ἂν ὄχι δυνατὴ θύελλα. Δὲν πιστεύω πὼς θὰ κατορθώσουμε νὰ φτάσουμε καὶ ν' ἀνεβοῦμε τὸ ποτάμι. Τὸ μόνο ποὺ μποροῦμε νὰ κάνουμε εἶναι ν' ἀράξουμε στὸ πρῶτο μέρος ποὺ θὰ βροῦμε, δηλαδὴ στὸ Κροσάϊγ, ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος τοῦ πορθμοῦ. Ἐδῶ εἶναι ἀδύνατο ν' ἀράξουμε γιατὶ ὁλόκληρη ἡ ἀκτὴ εἶναι γεμάτη βάλτους. Βάλε λοιπὸν τὸ τιμόνι ἴσια κατὰ τὸ φάρο τοῦ Κροσάϊγ. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς τὸ μπουρίνι τοὺς ἔφτασε κι' ἔδωσε στὸ κόττερο ἕνα τόσο δυνατὸ τράνταγμα ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ τὸ ἀναποδογυρίσῃ. Ἡ Μπέττυ τινάχτηκε ἀπὸ τὸν στενὸ μπάνκο ὅπου καθόταν, κάτω στὸ βάθος τῆς βάρκας.

— Μεῖνε ἐκεῖ ποὺ εἶσαι, Μπέττυ, φώναξε ὁ Ριχάρδος. Τζάκ, φώναξε στὸ μικρό, πιάσε τὸ τιμόνι καὶ κράτα το ἴσια κατὰ τὸ φῶς ἐκεῖνο ποὺ βλέπεις ἐκεῖ μακρυά. Μίλλερ, βοήθησέ με νὰ κατεβάσουμε τὸ μεγάλο πανί.

Ὁ κ. Βὰν-Κοῦρτ μιλοῦσε μὲ μιὰ φωνὴ βαθειὰ καὶ κοφτὴ ποὺ φανέρωνε πόσο σοβαρὴ ἦταν ἡ κατάσταση ποὺ βρισκόνταν. Μὰ ὡστόσο ὁ τόνος του ἔδειχνε τόση ψυχραιμία κι' αὐτοπεποίθηση, ὥστε ἡ ἐμπιστοσύνη ξαναγόρισε στὴν τρομαγμένη καρδοῦλα τῆς Μπέττυ.

Τὸ κορτσάκι καθόταν ἀκούνητο καὶ ζαρωμένο στὸ βάθος τῆς βάρκας, καταλαβαίνοντας ὅτι τὸ καλύτερο ποὺ εἶχε νὰ κάνῃ ἦταν νὰ μένῃ ἥσυχη καὶ νὰ μὴν ἐμποδίζῃ μὲ κανένα τρόπο τοὺς ἄνδρες στὶς διάφορες μανοῦβρες ποὺ θὰ ἔκαναν.

Ὡστόσο ὁ ἄνεμος εἶχε γυρίσει σὲ θύελλα πραγματική. Μ' ὅλο ποὺ δὲν εἶχε παρὰ μονάχα τὸ φλόκο ἀνοιχτὸ ἡ «Φτερωτή», πηδοῦσε ἐπάνω στὰ μαῦρα νερὰ σὰν ἀφηνιασμένο ἄλογο.

Ὁ Τζὰκ ἔνοιωθε τὴν εὐθύνη ποὺ εἶχε ἀναλάβει. Κυβερνοῦσε σύμφωνα μὲ τὴ ἐντολὴν ποὺ τοῦ εἶχαν δώσει, ἴσια κατὰ τὸ φάρο ποὺ δὲν τὸν ἄφηνε ἀπ' τὰ μάτια του. Ἔξαφνα ὁ Ριχάρδος ἔτρεξε καὶ τοῦ ἅρπαξε τὸ δοιάκι ἀπ' τὰ χέρια καὶ τὄστριψε ὅλο δεξιά.

Ἡ «Φτερωτὴ» ἔκανε ἕνα πήδημα ἐπάνω στὸ νερό, τὸ πανὶ φούσκωσε ποὺ νόμιζε κανεὶς πὼς θὰ σπάσῃ καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ κόττερο πέρασε ξυστὰ ἀπὸ ἕνα μεγάλο μαῦρο ὄγκο ποὺ φαινόταν σὰ νὰ εἶχε ξεφυτρώσει ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὴ θάλασσα.

Δίχως τὴν ἑτοιμότητα τοῦ Ριχάρδου ποὺ ἔστριψε τὸ τιμόνι τὴν τελευταία στιγμὴ τὸ κοτεράκι θὰ εἶχε γίνει θρύψαλα ἐπάνω σ' ἐκεῖνο τὸ φοβερὸ ὄγκο ποὺ ἦταν ἕνα μεγάλο βαπόρι καὶ ποὺ ὁ Τζὰκ δὲν τὄχε διακρίνει μέσα στὸ σκοτάδι. Ἡ «Φτερωτὴ» δὲν εἶχε φανάρια κι' ἔτσι κάθε στιγμὴ κινδύνευε νὰ συγκρουσθῇ καὶ νὰ τσακισθῇ μέσα στὴ νύχτα ἀπὸ κανένα ἀπ' τὰ μεγάλα πλοῖα ποὺ διέσχιζαν τὸ κανάλι ἐπάνω καὶ κάτω. Κι' αὐτὸ ἔκανε πιὸ ἐπικίνδυνο τὸν δρόμο της.

Ἡ θύελλα εἶχε ξεσπάσει μ' ὅλη της τὴ μανία. Οἱ βροντὲς μπουμπουνίζαν καὶ οἱ ἀστραπὲς ἔσχιζαν τὸν οὐρανὸ σὰν φωτεινὰ φείδια. Ὁ Ριχάρδος στεκόταν στὸ τιμόνι κι' ὁ Μίλλερ ἔχοντας κοντά του τὸν Τζὰκ ποὺ ἦταν πρόθυμος νὰ ἐκτελέσῃ κάθε διαταγή, μανουβράριζε τὰ πανιά.

Ὁ ἄνεμος ἐξακολουθοῦσε νὰ φυσάῃ μὲ λύσσα σπρώχνοντας τὸ καραβάκι μπροστά του σὰ νὰ ἦταν κανένα χάρτινο παιχνίδι. Ἡ «Φτερωτὴ» ποτὲ δὲν εἶχε βγάλει πιὸ ἀληθινὸ τ' ὄνομά της. Ἔγερνε ἀπὸ τὸ ἕνα πλευρὸ τόσο πολύ, ὥστε ἡ κουπαστή της ἄγγιζε τὴ θάλασσα κι' ἡ πλώρη της βρισκόταν σχεδὸν ἔξω ἀπὸ τὸ κῦμα. Ἂν δὲν ἔβλεπε τὴν ἀπάθεια ποὺ ἦταν ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπο τοῦ Ριχάρδου, καὶ τὸ ψύχραιμο ὕφος ποὺ ἔδινε τὶς διαταγές του, ἡ καϊμενοῦλα ἡ Μπέττυ θὰ εἶχε βάλει τὰ κλάματα.

Καὶ μετὰ τὸν ἄνεμο ἦρθε ἡ σειρὰ τῆς βροχῆς. Ἡ μπόρα ἦρθε ξαφνικὰ μὲ ὁρμὴ καὶ μανία τυφλώνοντας τοὺς ἐπιβάτες τῆς βαρκούλας καὶ βρέχοντάς τους ὧς τὸ κόκκαλο.

Ἡ Μπέττυ εἶχε συρθεῖ μὲ τὰ γόνατα στὸ πιὸ ἀπάγγειο μέρος κι' εἶχε ζαρώσει ἐκεῖ. Ἄκουγε μὲ τρόμο τὸ ἰρίξιμο τοῦ καταρτιοῦ ποὺ ἔκανε μεγαλύτερο κρότο ἀκόμη κι' ἀπὸ τὶς βροντές. Εἶχε ἐγκαταλείψει πιὰ κάθε ἐλπίδα καὶ φανταζόταν κιόλας τὸν ἑαυτό τους στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας, ὅταν ἄκουσε τὸ Ριχάρδο νὰ λέῃ στὸ ναύτη:

— Εἶναι ἡ τελευταία ἐλπίδα ποὺ μᾶς ἀπομένει νὰ σωθοῦμε. Θὰ τραβήξουμε ἴσια κατὰ τὴ στεριά, κι' ἂν μπορέσουμε ν' ἀράξουμε πουθενά, πάει καλά, εἰδεμὴ θὰ ρίξουμε τὸ κόττερο ἔξω.

Ἔστριψε λοιπὸν τὸ τιμόνι πρὸς τὸ δυτικὸ μέρος τοῦ κόλπου καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Ἡ «Φτερωτὴ» σὰν ἄλογο πιστὸ ἄρχισε νὰ φεύγῃ κυνηγημένη ἀπὸ τὴ θύελλα, καὶ μ' ὅλο ποὺ ὅλοι οἱ φάροι καὶ τὰ φῶτα ποὺ μποροῦσαν νὰ τὴν ὁδηγήσουν δὲν διακρίνονταν ἐξαιτίας τῆς βροχῆς, ὡστόσο ὁ «καπετάνιος» κατόρθωσε νὰ πλησιάσῃ στὴ στεριὰ βοηθούμενος ἀπὸ τὸ φῶς τῶν ἀστραπῶν.

Ἔξαφνα ἡ βάρκα σκόνταψε ἐπάνω σὲ κάτι στερεό. Ὁ Μίλλερ τ' ἅρπαξε καὶ κρατήθηκε γερὰ μ' ὅλο ποὺ τὰ πόδια του μόλις πατοῦσαν στὴ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Κάποιος κυνηγὸς θηρίων παράμονεύει αὐτὸν τὸν πάνθηρα. Τὸν βλέπετε πουθενά;

Νάρκισσος

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Μικρὸς Οὔγγρος ἀπὸ τὴν ἀριστοκρατία.

βάρκα. Μιὰ ἀστραπὴ τοὺς ἔδειξε ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὰ λεπτὰ ἀγωνίας, ὅτι τὸ κόττερο εἶχε πέσει ἐπάνω σὲ κάτι ποὺ ἔμοιαζε μὲ ἐξέδρα ἢ μὲ ἀποβάθρα.

Ἀφοῦ φώναξε τὴν καλὴ αὐτὴ εἴδηση στὸν Τζὰκ καὶ στὴν Μπέττυ, ὁ Ριχάρδος μαζὶ μὲ τὸν Μίλλερ ἄρχισε νὰ σπρώχνῃ τὴ βάρκα στὸ μάκρος τῆς ἐξέδρας ὁδηγημένος ἀπὸ τὰ παλούκια ποὺ τὴ στήριζαν. Ἔτσι ἔφθασαν σὲ μιὰ σκάλα καμωμένη ἀπὸ παλιὰ σκεβρωμένα σανίδια. Ὁ Ριχάρδος καὶ ὁ Μίλλερ ἔδεσαν τὸ κόττερο στερεὰ μὲ διπλοὺς κάβους, καὶ ὕστερα φώναξαν τὸν Τζὰκ καὶ τὴν Μπέττυ γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσουν νἀνεβοῦν τὴ σκάλα ποὺ δίχως ἄλλο θὰ ὁδηγοῦσε ἐπάνω στὴν ἐξέδρα.

Ἡ θύελλα εἶχε ἡσυχάσει κάπως ἐκείνη τὴ στιγμή, μὰ ἡ βροχὴ ἔπεφτε μὲ τὴν ἴδια δύναμη καὶ οἱ κεραυνοὶ ἔπεφταν μὲ τρομακτικὸ κρότο, μ' ὅλο ποὺ τώρα ἦταν ἀραιότεροι ἀπὸ πρίν.

Μέσ' στὴ λάμψη τῶν ἀστραπῶν οἱ ναυαγοὶ ἄρχισαν νἀνεβαίνουν τὰ σκαλοπάτια κι' αὐτὸ γινόταν ὄχι χωρὶς μεγάλο κίνδυνο. Γιατὶ οἱ σανίδες ποὺ τὰ σχημάτιζαν δὲν ἦταν μόνο ὑγρὲς καὶ γλυστερές, ἀλλὰ ὁλότελα σάπιες καὶ τόσο ξεκολλημένες ἀπ' τὴ βάση τους ποὺ κινδύνευαν νὰ σπάσουν ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη, κάτω ἀπ' τὰ πόδια ἐκείνου ποὺ τὶς ἀνέβαινε.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΡΑΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ-Ι ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

Ἀγαπητοί μου,

Μία Διαπλασοπούλα, καθὼς εἶδα στὴν Ἀλληλογραφία τοῦ περασμένου φύλλου, εἶχε μιὰ πολὺ εὔλογη ἀπορία: Γιατὶ κάποιο ἔργο, ποὺ παιζόταν στὸ θέατρο τῆς Μαρίκας Κοτοπούλη, τὸ χαρακτήριζαν ὡς ***κομεντί;*** Ἡ γαλλικὴ αὐτὴ λέξη, Comédie, δὲν σημαίνει ἑλληνικὰ ***κωμωδία;*** Γιατὶ λοιπὸν δὲν ἔβαζαν τὴν ἑλληνικὴ λέξη, παρὰ τὴ γαλλικὴ μ' ἑλληνικὰ γράμματα; Ἀπὸ ξενομανία ἄραγε; Ἢ μήπως ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἔργου ποὺ οἱ Γάλλοι τὸ λένε ***κομεντί***—τὸ ἔργο ἦταν γαλλικὸ– καὶ τοῦ ἔργου ποὺ ἐμεῖς τὸ λέμε ***κωμωδία;***

Κι' ἡ Διάπλασις τῆς ἀποκρίθηκε ναί, αὐτὸ εἶναι: Ἄλλο ἡ ***κομεντί***, κι' ἄλλο ἡ ***κωμωδία***. Καὶ μὴ σᾶς φαίνεται παράξενο. Πολλὲς ἑλληνικὲς λέξεις ποὺ τὶς πῆραν οἱ Εὐρωπαῖοι, ἔχουν σήμερα στὴ γλῶσσα τους ἄλλη σημασία ἀπὸ ἐκείνη ποὺ εἶχαν καὶ ἔχουν ἀκόμα στὴ δική μας. Μιὰ ἀπ' αὐτὲς εἶναι κι' ἡ ἀρχαία λέξη ***κωμωδία***. Στὴν Ἰταλία π. χ. τὴν ἐποχὴ τοῦ Δάντη, ξέρετε τί ἐσήμαινε; Θέαμα, δραμα. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ περίφημο ἔπος τοῦ Δάντη ἔχει τὸν γενικὸ τίτλο «Comedia» — ἐνῶ κάθε ἄλλο εἶναι παρὰ κάτι κωμικό, γιὰ γέλια—κι' οἱ μεταγενέστεροι, ἀπὸ θαυμασμό, πρόσθεσαν καὶ τὸ ἐπίθετο divina (θεία). Ἡ κατὰ λέξη λοιπὸν μετάφραση τοῦ τίτλου La divina comedia =Ἡ θεία κωμωδία», δὲν λέει τίποτα. «Τὸ θεῖον δραμα» θἄπρεπε νὰ ποῦμε καλύτερα. Κατόπι ἡ λέξη comedia ἢ γαλλικὰ comédie σήμαινε γενικὰ κάθε θεατρικὸ ἔργο. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἐπίσημο, τὸ παλιὸ γαλλικὸ θέατρο, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μολιέρου, ὀνομάσθηκε κι' ὀνομάζεται ἀκόμα « La Fomédie Cranqaise=Ἡ Γαλλικὴ Κωμωδία», ἐνῶ παίζει κάθε λογῆς ἔργα, καὶ τραγωδίες, καὶ δράματα καὶ κωμωδίες.

Ἀργότερα στὴ Γαλλία, ὁ ὅρος εἰδικεύθηκε. Ἕνα ἔργο ποὺ δὲν ἦταν οὔτε καθαυτὸ δρᾶμα, οὔτε καθαυτὸ κωμωδία (μὲ τὴ σημασία ποὺ ἔχει ἡ λέξη στὴ γλῶσσα μας) τὸ ἔλεγαν ***κομεντί***, δηλαδὴ θέαμα, θεατρικὸ ἔργο γενικά. Γι' αὐτὸ κι' ἡ Διάπλασις εἶπε στὴ φίλη μας ποὺ ρώτησε, πὼς ***κομεντὶ*** εἶναι μᾶλλον ἕνα ἐλαφρὸ δρᾶμα, ποὺ μπορεῖ νἄχῃ καὶ πολλὲς κωμικὲς σκηνὲς καὶ ποὺ τὸ τέλος του εἶναι πάντα εὐχάριστο, φαιδρό. Καὶ τέτοια εἶναι σήμερα τὰ περισσότερα ἔργα ποὺ βλέπουμε στὸ θέατρο. Ἀπὸ τὰ δικά μου π: χ: ἡ «Μονάκριβη», οἱ «Φοιτηταί», ἡ «Ἀνιέζα», ὁ «Ποπολάρος» καὶ πολλὰ ἄλλα εἶναι ***κομεντί***. Οὔτε δηλαδὴ καθαυτὸ δράματα γιὰ κλάματα, οὔτε καθαυτὸ κωμωδίες γιὰ γέλια. Ἀλλὰ καὶ τὰ δυὸ μαζί. Κομμάτια ἀπὸ τὴ ζωή, ποὺ εἶναι καὶ δρᾶμα καὶ κωμωδία. Καὶ μεταχειριζόμαστε, γιὰ νὰ χαρακτηρίζουμε αὐτὰ τὰ ἔργα, τὸν γαλλικὸ ὅρο, γιατὶ ἁπλούστατα δὲν ὑπάρχει στὴ γλῶσσα μας ὅρος ποὺ νἀποδίδῃ τὸ πρᾶγμα. Μιὰ φορά, δοκίμασα νὰ μεταχειρισθῶ, γιὰ τέτοια ἔργα, τὸν ὅρο «δραματάκι». Ἀλλὰ δὲν ἔπιασε. Γιατὶ ὅλοι ἐνόμιζαν πὼς ἐπρόκειτο γιὰ μικρό, σύντομα δρᾶμα, ἐνῶ μιὰ ***κομεντὶ*** μπορεῖ νἄχῃ καὶ πέντε μεγάλες πράξεις. Ποῦ «δραματάκι» λοιπόν; Πρέπει νὰ βροῦμε, νὰ πλάσουμε ἕναν ὅρο...

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, ἂς ποῦμε τώρα γιὰ τὰ θεατρικὰ εἴδη. Ἡ ***κομεντὶ*** ποὺ εἴπαμε στέκεται στὴ μέση. Κι' ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος εἶναι τὸ ***δρᾶμα*** κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο ἡ ***κωμωδία***. Τὸ δρᾶμα εἶναι μιὰ θλιβερὴ ἱστορία, ποὺ μπορεῖ νἀρχίζῃ καὶ εὔθυμα, μὰ ποὺ τελειώνει πάντα τραγικά. Πολὺ κοντὰ στὸ δρᾶμα εἶναι ἡ ***τραγωδία***. Διαφέρει ὅμως καὶ κατὰ τὴ μορφὴ καὶ κατὰ τὴν οὐσία. Ἡ τραγωδία εἶναι συνήθως ἔμμετρο ἔργο, αὐστηρό, βαρύ, μ' ἑνότητα τόπου καὶ χρόνου καὶ μὲ ἥρωες μεγάλα πρόσωπα, ἱστορικὰ ἢ φανταστικά, βασιλιάδες, βασίλισσες βασιλόπουλα, στρατηγούς, μεγιστᾶνες καὶ καθεξῆς. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ σύγχρονες τραγωδίες μὲ κοινότερα πρόσωπα,—καὶ μὲ χωριᾶτες ἀκόμα σὲ πεζὸ λόγο καὶ μὲ λιγώτερο αὐστηρὴ μορφή. Ὁ «Οἰδίπους Τύραννος», ἡ «Φαίδρα», ὁ «Ὀθέλλος», εἶναι τραγωδίες. Ἡ «Ἔντα Γκάμπελ» τοῦ Ἴψεν εἶναι δρᾶμα. Ἀλλὰ πολλὲς φορὲς τὰ εἴδη συγχέονται. Οἱ «Βρυκόλακες» τοῦ ἰδιου Ἴψεν π: χ: ἢ «Τὸ Κράτος τοῦ Ζόφου» τοῦ Τολστόϊ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ἂν εἶναι δράματα ἢ τραγωδίες. Γενικά, τὸ δρᾶμα μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ κοινωνικό. Ἡ τραγωδία εἶναι μᾶλλον ἀνθρώπινη. Ἀπὸ τὸ δρᾶμα μπορεῖ νὰ λείπῃ ἡ Μοῖρα τῶν ἀρχαίων ποὺ στέκετ' ἐπάνω ἀπὸ ἀνθρώπινα. Στὴν τραγωδία ὅμως ὑπάρχει ἢ διαφαίνεται πάντα καὶ τὸ μοιραῖο, ποὺ εἶναι καὶ τὸ καθαυτὸ τραγικό.

Ἡ ***κωμωδία*** εἶναι μιὰ ἱστορία φαιδρὴ ποὺ ἀρχίζει καὶ τελειώνει φαιδρά. Μᾶς κάνει νὰ γελοῦμε ὁλοένα. Καὶ συνήθως σατυρίζει ἀνθρώπινους τύπους, ἀδυναμίες, πάθη, κάποτε καὶ κοινωνικὰ ἐλαττώματα. Οἱ «Βάτραχοι» τοῦ Ἀριστοφάνη κι' ὁ «Φυλάργυρος» τοῦ Μολιέρου εἶναι κωμωδίες. Πλάϊ ὅμως στὴν κωμωδία ὑπάρχει κι' ἡ ***φάρσα***, ἐλαφρότερο εἶδος, πιὸ ἀστεία καὶ πιὸ ἀπίθανη ἱστορία, ποὺ συνήθως δὲν ἔχει ἄλλο σκοπὸ παρὰ τὸ γέλιο. Ἀλλὰ καὶ πάλι συγχέονται τὰ εἴδη. Γιατὶ ὑπάρχουν καὶ φάρσες μὲ βάθος, μὲ σάτυρα, μὲ φιλοσοφία, ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὶς πῇ κωμωδίες.

Τὰ κυριώτερα λοιπὸν θεατρικὰ εἴδη εἶναι πέντε: ἡ τραγωδία, τὸ δρᾶμα, ἡ κομεντί, —ποὺ γι' αὐτὴν δὲν ὑπάρχει ἑλληνικὴ λέξη—ἡ κωμωδία καὶ ἡ φάρσα. Τἄλλα εἶναι μᾶλλον κράματα καὶ ποικιλίες.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΣΕΑΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΚΛΑΒΙΑ

Στὴ λαῦρα τῶν παθῶν παραδσμένη
Χτυπιέται ἡ φτωχή μου ἡ ψυχή
Τί κι' ἂν κρυφὴ παρηγοριὰ προσμένει
Αἰώνια θὲ νὰ κλαίῃ μοναχή.

Κι' ἂν κάποτε νομίζει πὼς πηγαίνει
Στοὺς τόπους τοὺς ἀπόκοσμους, ποὺ [ἦκεῖ
Μιὰ μουσικὴ γλυκειὰ κι' ὀνειρεμένη
—τσακίζεται καὶ πάλιν ἡ φτωχή...,

Ἦταν καιρός, ποὺ νόμιζα πὼς κάπου
Θὰ φτάσω καὶ πλημμύριζε ἀπὸ φῶς
Τὸ εἶναι μου... Μ' ἀλίμονο, τοῦ κά- [κου...

Ψεύτικος βγῆκε ὁ πόθος ὁ κρυφός...
Καὶ νά!.. Πάλι στὴ Γῆ βαθειὰ ριζώνω
Σκλάβα σκυφτὴ στὴ θλίψη καὶ στὸν [Πόνο!..

Ἄστρον τῆς Κερκύρας

Η ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Ἐδῶ ποὺ κάθουμαι μέσα στὴ νύχτα γεμάτος λαχτάρες καὶ γεύουμαι τὴ χαρὰ τῆς μονοξιᾶς, συλλογιοῦμαι ἀθέλητα χίλια-δυὸ διαφορετικὰ πράγματα. Ἔτσι ἔρχονται ἀκάλεστα στὸ νοῦ μου, στέκονται μιὰ-δυὸ στιγμούλες καὶ ξανὰ ὅπως ἦρθαν καὶ φεύγουν. Κάνω νὰ πιαστῶ ἀπ' ἕνα κ' ἐκεῖ ποὺ θἀρεψα πὼς τὸ κατάφερα καινούργιο ξεπροβάλλει...

Τώρα-τώρα βγῆκε ἕνα ἀγεράκι δροσερὸ καὶ μυρωδάτο. Ἔτσι σὰν πέφτει πάνω στὴ φυλλωσιὰ τῶν δέντρων τὰ κάνει νὰ μουρμουρίζουν ἀνεμίζοντας τὰ φύλλα των. Σὲ λίγο πέρα γιὰ πέρα ἀπ' ὅλο τὸ δάσος ἀναδίγεται ἕνα γάργαρο μυριόστομο μουρμουρητό, ἴδιο τὸ μουρμουρητό, ποὺ κάνουν τὰ χαλίκια στ' ἀκροθαλάσσι ὅταν τραβιέται τὸ κῦμα,

Ἔτσι ποὺ εἶμαι πίσω ἀπ' τὸ χοντρὸ κορμὶ τοῦ δέντρου δὲν τὸ αἰσθάνομαι πάνω μου, μὰ τὸ ἀκούγω ἐξαιτίας τοῦ μουρμουρητοῦ καὶ τῆς μυρωδιᾶς του. Μὰ σὰν ξεπροβάλλω λίγο τὴ μουτσουνάρα μου κι' ἁπλώσω τὸ χέρι μου τὸ πιάνω μέσα στὴν παλάμη μου, καθὼς χουφτώνεις τὸ νερὸ κι' αὐτὸ ἐγλυστράει μέσα ἀπ' τὰ δάχτυλά σου. Τὸ πρόπωπό μου στ' ἄγγιγμά του τὸ νοιώθω νὰ πυροκοκκινίζει καὶ τὰ μαλλιά μου ν' ἀνεμίζονται χαρούμενα. Κάπου κάπου ἕνα ξερὸ φύλλο ξεκολλᾶ ἀπ' τὰ κλαδιὰ καὶ μ' ἕνα κομμένο καὶ κρύο κράκ... κράκ... φρρ... κρ... ρ πέφτει στὴ γῆς. Μιὰ παράξενη κρυάδα στ' ἄκουσμά του νοιώθεις στὴν ψυχή σου, σὰν κάτι δικό σου νὰ ξεκόπηκε, κάτι ἀπ' τὸν ἑαυτό σου.

Νὰ ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἔπεσε πάνω στὸ κεφάλι καὶ στάθηκε ἀνάμεσα στὰ μαλλιά μου. Ἀπλώνω τὸ χέρι μου καὶ νὰ το τὄχω μπροστά μου. Εἶναι μισοφαγωμένο ἀπ' τὶς κάμπιες, κίτρινο ξεθωριασμένο ἀπ' τὴ μιὰ μεριά, πράσινο, πράσινο νερουλιασμένο ἀπ' τὴν ἄλλη. Σὰν τὸ πασπατεύω μὲ τὰ δάχτυλά μου κάνει σὰν καὶ πρῶτα. Εἶναι πεθαμένο...

Δίνω μιὰ καὶ σηκώνομαι—καιρὸς νὰ ξεμουδιάσουμε καὶ νὰ ψάξουμε γιὰ κανένα κρεβάτι, γιατὶ ἄρχισε νὰ πέφτῃ τ' ἀγιάζι. Τὸ κορμί μου λαστιχάτο. Τὸ αἷμα μου πυρωμένο φουσκώνει τὶς φλέβες μου. Χωρὶς νὰ ξέρω ποῦ βαδίζω ἀρχίζω νὰ τριγυρνῶ μέσα στὸ δάσος. Εἶναι ὥρα ποὺ καὶ τ' ἀγρίμια, μάτια μου, τριγυρνοῦν. Θἄχῃ χάζι ν' ἀπαντηθοῦμε...

Τριγυρνῶ ἀπὸ ὥρα, νά, ἔτσι μὲ τὰ χέρια πίσω καὶ τὸ κεφάλι μπροστά. Τριγυρνῶ σὰν ψυχὴ κ λασμένη. Σταματῶ δῶ καὶ κεῖ νὰ χαζέψω πότε τὸν ἴσκιο κανενὸς δέντρου, πότε τ' ἀλόκοτο σχῆμα τοῦ κορμοῦ του. Τὰ βήματά μου ἀντηχοῦνε παράξενα μέσ' στὴ μονοτονία τοῦ μουρμουρητοῦ. Πότε-πότε σὰν ν' ἀπαντοῦν σ' αὐτὰ ἄλλα βήματα καὶ πότε βιαστικὰ σουρσίματα.

Τώρα-τώρα σὰν νὰ πέρασε ἀπὸ μπροστά μου σουρνάμενη μιὰ κοντόχροντρη σκιὰ καὶ χάθηκε μέσα στοὺς θάμνους. Τ' εἶναι πάλι τοῦτο; Κανένα ὄρνιο φαίνεται θὰ ξυπάστηκε μέσα τὸν ὕπνο του...

Ἄ, καιρός, φίλε μου, νὰ πάψει αὐτὸ τὸ σουλάτσο. Νὰ βροῦμε καμμιὰ κουφάλα ἢ κανένα βράχο νὰ κουρνιάσουμε κι' ἐμεῖς, πρὶν ταράξουμε τὴν ἡσυχία τοῦ κοιμισμένου δάσους... Μέσα στὴ σιωπὴ λέγω φωναχτὰ τὶς σκέψεις μου κι' ἡ φωνή μου εἶναι ἀγνώριστη καὶ χτυπᾶ παράξενα στ' αὐτιά μου. Μὰ τὴν κάνω χάζι ἔτσι παράξενα π' ἀντηχάει μέσα στὴ νύχτα.

Τὴν παίρνουν τὰ δέντρα καὶ τ' ἀγέρι τὴν πᾶνε μακριὰ καὶ τὴν γυρνᾶνε πάλι σὲ μένα ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά. Κι' εἶναι σὰ νἄρχεται ἀπ' τὸ δάσος καινούργια. Εἶναι σὰ νὰ μιλάει ἡ ψυχὴ τοῦ δάσους. Ὧρες ὧρες θαρρῶ ν' ἀκούω κάτι τόνους νἄρχωνται μέσα ἀπ' τὰ δέντρα. Μοιάζουν σὰν ἤχοι παράξενης φλογέρας. Κι' εἶναι πότε σιγανοί, ἐλαφροί, καὶ εἶναι ἄλλοτε δυνατοί, χαρούμενοι, ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ σκεπάζουν τὸ μουρμουρητό. Θαρρῶ ὧρα στὴν ὧρα πὼς θ' ἀντικρύσω νὰ ξεπροβάλλει μέσα ἀπ' τὰ κλαδιὰ τὴ μορφὴ τοῦ τραγογένη Πάνα μὲ τὴ φλογέρα του... περιμένω ἀλαφιασμένος ἐκεῖ-δᾶ ἀπ' τὸ μυστήριο τῆς νύχτας αὐτῆς.

Βέδας

ΣΤΗ ΒΑΡΚΙΖΑ

Ἦταν μιὰ ζεστὴ καλοκαιριάτικη Κυριακή· γι' αὐτὴ τὴν ἡμέρα εἴχαμε δρίσει τὴν ἐκδρομὴ ποὺ σχεδιάζαμε γιὰ τὴ Βάρκιζα, μ' ἕνα φίλο μου.

Πρωΐ-πρωΐ σηκωθήκαμε, διορθωθήκαμε, καὶ ξεκινήσαμε· τί ὥραία ποὺ εἶναι ἡ διαδρομή! Ἀπ' τὸ Φάληρο ὡς τὴ Βουλιαγμένη ταξιδεύουμε μὲ τὸ λεωφορεῖο ὅλο παραλία· οἱ γραφικὲς ἀκτὲς τοῦ Σαρωνικοῦ μὲ τοὺς μικροὺς κολπίσκους διαδέχονται ἡ μιὰ τὴν ἄλλη· κάθε τόσο ξεχωρίζουν στὸ κῦμα κεφάλια ἀνθρώπων ποὺ κάνουν τὸ μπάνιο τους.

Καὶ σὲ λίγο φθάνουμε στὴ Βουλιαγμένη· ἀπ' ἐκεῖ τραβοῦμε μὲ τὰ πόδια σ' ἕνα πευκόφυτο μονοπάτι καὶ σὲ λίγα λεπτὰ φθάνουμε στὴ Βάρκιζα. Εἶναι ἕνας γραφικώτατος κολπίσκος μὲ ἥσυχα καὶ καθάρια σὰν κρύσταλλο νερά, ποὺ χαϊδεύουν ἀπαλὰ-ἀπαλὰ τὸ δαντελένιο ἀκρογιάλι. Κάναμε ἕνα ὡραῖο μπάνιο στὰ ἄβαθα νερά, ξαπλωθήκαμε στὴ ζεστὴ ἀμμουδιά, καὶ ἔπειτα φάγαμε μὲ ὄρεξη στὴ σκιὰ ἑνὸς πεύκου· κατόπι ἡσυχάσαμε λίγο, διασκεδάσαμε, καὶ τἀπόγευμα χαρούμενοι γυρίσαμε στὴ Βουλιαγμένη, καὶ ἀπ' ἐκεῖ μὲ τὸ λεωφορεῖο στὴν Ἀθήνα· ἦταν μιὰ ἀξέχαστη ἐκδρομή!

Γέρο-Δῆμος

ΤΟ ΤΑΜΜΑ ΤΗΣ ΚΟΥΛΑΣ

Δραματάκι σὲ μιὰ πράξη

ΠΡΟΣΩΠΑ:

Κὺρ Στάθης, ἐργάτης στὴ χώρα.
Κυρὰ Στάθαινα, γυναῖκα του.
Μίνα, κόρη τους, 12 χρονῶν.
Κούλα, κόρη τους, 6 χρονῶν.

(Χειμώνας. Σαββατόβραδο. Ὅλοι μαζεμένοι στὴν τραπεζαρία—ἐκτὸς τοῦ κὺρ Στάθη ποὺ λείπει στὴ χώρα — μὲ τὴν τζαμαρία καὶ μιὰ πόρτα στὸ βάθος. Στὸ τζάκι καίει καλὴ φωτιά. Ἡ κυρὰ Στάθαινα κι' ἡ Μίνα κάθονται στὸ τραπέζι γιὰ νὰ φᾶνε, ἡ Κούλα παίζει στὸν κανάπὲ μὲ τὴν κούκλα της.)

Μίνα.— Τώρα, μητέρα, θὰ ξεκινάῃ ὁ πατέρας ἀπ' τὴ χώρα. Ἔχε ὑπομονή, κατὰ τὰ ξημερώματα θἄναι ἐδῶ.

Κυρὰ Στάθαινα.—Ναί, παιδάκι μου, ἀλλὰ δὲν μπορῶ καὶ νὰ μὴν ἀνησυχῶ. Νυχτερινὸ ταξίδι, δὲν ξέρει κανεὶς τί μπορεῖ νὰ τὸν βρῇ.

Μίνα.— Μὰ μήπως πρώτη φορὰ γίνεται αὐτό; Ἔτσι κάθε Σαββατόβραδο, μόλις τελειώσει τὴ δουλειά του στὴ χώρα, δὲν ξεκινάει γιὰ τὸ χωριουδάκι μας; Δὲ μᾶς ἔρχεται κάθε Κυριακὴ ξημέρωμα, γεμάτος πράγματα;

Κυρὰ Στάθαινα,—Δὲν τὸ θέλω, παιδάκι μου, ἀλλὰ τούτη τὴ φορὰ δὲ μπορῶ νὰ ἡσυχάσω...

Κούλα, στὴν κούκλα της. — Αὔριο θἄρθῃ ὁ μπαμπᾶς καὶ θὰ φέρῃ στὴ Ντουντού μου ἕνα ὡραῖο φόρεμα! Ἄ, γιὰ στάσου, τὸ μπαμπά δὲν τὸν ἔχει παπποῦ ἡ Ντουντού μου, μαμμά;

Κυρὰ Στάθαινα, γελώντας.—Ναί μικρούλα μου, ναί!..

Κούλα, πάλι στὴν κούκλα της.— Θὰ σοῦ φέρῃ κι' ἕνα βραχιόλι ὡραῖο, μὰ πολὺ ὡραῖο! Ἔλα τώρα, εἶναι ὥρα νὰ κοιμηθῇς (Τὴ γέρνει στὴν ἀγκαλιά της) Νάνι, νάνι, νάνιι...

Μίνα, θέλοντας ν' ἀστειευθῇ.— Νηστικὴ θὰ τὴν κοιμήσῃς;

Κούλα, σοβαρά. — Οὔ, τὸ ξέχασα! Καὶ θὰ πεινάῃ πολὺ τὸ χρυσό μου. (Τρέχει στὸ τραπέζι καὶ κάθεται στὴ θέση της, βάζει κοντά της καὶ τὴν κούκλα της. Ἀρχίζουν νὰ τρῶνε. Κανεὶς δὲ μιλάει, μόνο ἡ Κούλα κάτι λέει κάπου-κάπου στὴ Ντουντού της).

Κυρὰ Στάθαινα, ἀφοῦ φάγανε.—Μίνα, βάλε τὴν Κούλα νὰ κοιμηθῇ γιατ' εἶν' ἀργά. Τὸ σηκώνω ἐγὼ τὸ τραπέζι

Ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα ὅλοι ἔχουνε ἡσυχάσει. Ἡ κυρὰ Στάθαινα ἔπεσε μαζὶ μὲ τὴ Μίνα γιὰ συντροφιὰ κι' ἡ Κούλα μὲ τὴν κούκλα της ὅπως πάντα. Ἡ κυρὰ Στάθαινα κι' ἡ Μίνα δὲν μποροῦν νὰ κοιμηθοῦν.

Κυρὰ Στάθαινα. — Τί ὥρα εἶναι, Μίνα μου;

Μίνα.— Δύο, μητέρα.

Κυρὰ Στάθαινα.— Σὲ τέσσερις ὧρες θὰ εἶν' ἐδῶ. Ἀλλὰ τί ἀέρας εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔπιασε;

Μίνα.— Μὰ δὲν εἶναι δυνατός. ('Ο ἀέρας δυναμώνει)

Κυρὰ Στάθαινα. — Μὰ δὲν ἀκοῦς πῶς βουΐζουν τὰ δέντρα; νομίζεις πῶς τὰ σπίτια θὰ γκρεμιστοῦν! Νά, ἀρχίζει καὶ νὰ χιονίζῃ! "Ω, Θεέ μου, τί κακὸ εἶν' αὐτό. Φύλαξέ τον ποὺ δὲν ἔχουμ' ἄλλο προστάτη . . .

Μίνα, παρηγορώντας την.—Μὴν κάνεις ἔτσι, μητέρα. Δὲν πιστεύω νὰ πάθῃ τίποτα ὁ τατέρας. Κάπου θὰ τρύπωσε, κάποιο σπίτι θὰ βρέθηκε στὸ δρόμο του νὰ μπῇ . . .

Κούλα, ποὺ ἔχει ξυπνήσει κι' ἀκούει τὴν κουβέντα. «"Ωστε ὁ μπαμπὰς κινδυνεύει» συλλογίζεται. Ἐνώνει τὰ χεράκια της καὶ παρακαλεῖ:—Θεούλη μου, φέρε μας γρήγορα καλὰ τὸ μπαμπά μου. Πρόσεχέ τον νὰ μὴν πάθῃ κανένα κακό . . .

Κυρὰ Στάθαινα. — "Αχ, δὲν μπορῶ ν' ἀκούω πιά. Σταμάτησε, Θεέ μου, σταμάτησε . . . Ἂν τὸν πλάκωσε τὸ χιόνι: Ποιὸς θὰ τὸν βοηθήσῃ; Κι' ἐγὼ νὰ κάθουμαι ἐδῶ καὶ νὰ μὴ μπορῶ νὰ κάμω τίποτα! (κλαίει).

Μίνα.—Μά, μητέρα,μὴν ἀπελπίζεσαι,

Κούλα, πετάγεται ἀπ' τὸ κρεβάτι της μὲ τὴν κούκλα ἀγκαλιά. 'Απ' τὸ γλυκὸ προσωπάκι της φαίνεται ὅτι κάποια σπουδαία ἀπόφαση ἔχει πάρει. "Αν ἔδινα, μητερούλα, τὴν κούκλα μου στὴν κόρη τῆς κυρὰ Δημητρούλας ποὺ εἶναι πολὺ φτωχή, λὲς νὰ μ�ς ἔφερνε ὁ Θεούλης τὸν πατερούλη καλά; Τὴν ἔχω δεῖ πολλὲς φορὲς ποὺ μὲ κοιτάζει μὲ ζήλεια ὅταν βγαίνω περίπατο μὲ τὴ Ντουντού μου. 'Εγὼ ἔχω κι' ἄλλες, ἐνῶ αὐτή . . . δὲν ἔχει καμμιά! . . "Α, πόσο θὰ χαρῇ, πόσο θὰ ξαφνισθῇ νὰ μὲ δῇ, ἐμένα, ποὺ ἤμουνα τόσο περήφανη καὶ δὲν λαταδχόμουνα νὰ παίξω μαζί της, νὰ τῆς λέω: 'Ελενίτσα, σοῦ χαρίζω τὴν κούκλα μου. Πάρ' την, σοῦ τὴ δίνω δική σου, καταδική σου. Νὰ καὶ φορέματα νὰ τὴ ντύνῃς καί... νὰρχεσαι σπίτι νὰ παίζουμε μαζί! .. Σ' ἀρέσει σένα, μητερούλα, αὐτό; Τοῦ Θεούλη εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ τοῦ ἀρέσῃ . . . Περιμένω πότε νὰ ξημερώσῃ νὰ τρέξω στὴν 'Ελενίτσα . . .

Κυρὰ Στάθαινα. — "Ω, τὸ χρυσό μου τὸ παιδάκι. Καὶ βέβαια μ' ἀρέσει αὐτὸ ποὺ θὰ κάνῃς, μικρούλα μου. Μὰ εἶν' ἀδύνατο ὁ Θεὸς νὰ στερήσῃ ἕνα κέτοιο παιδὶ τὸν πατέρα του . . .

("Ἐχει πλέον ξημερώσει. "Εξαφνα χτύποι ἀκούγονται στὴν πόρτα. «'Ο πατέρας!» φωνάζει ἡ Μίνα καὶ τρέχει ν' ἀνοίξῃ. Μπαίνει ὁ κὺρ Στάθης).

Κὺρ Στάθης.—Καλημέρα σας (Φιλεῖ ὅλους. Στὴ Μίνα). 'Ετοίμασέ μου νὰ ξαπλωθῶ, γιατὶ κακόπαθα σήμερα.

Κυρὰ Σταθαινα, μ' ἀγωνία.—Τί σοῦ συνέβηκε λοιπόν, πές μας!

Κὺρ Στάθης.— Νά, μὲ πρόλαβε τὸ χιόνι καὶ εἶναι ποὺ μὲ βρήκανε κάτι χριστιανοὶ καί . . .

Κυρὰ Στάθαινα.—Παναγίτσα μου!

Κὺρ Στάθης.—"Ε, τώρα πέρασαν ὅλα, δὲν ἔχω τίποτα, δόξα σοι ὁ Θεός, μόνο λίγο κουρασμένος.

Κούλα, χοροπηδᾶει γύρω του τρώγοντας κάτι ζαχαρωτὰ ποὺ τῆς ἔφερε ὁ καλός της μπαμπάς.—"Ω, κι' αὐτὸ τὸ φόρεμα εἶναι γιὰ τὴ Ντουντού μου; 'Αλλὰ δὲν εἶναι πιὰ δική μου. Θὰ τὸ δώσω κι' αὐτὸ τῆς 'Ελενίτσας.

Κὺρ Στάθης, εἰρωνικά.—Μπά! Πῶς; τί γίνηκε ἡ Ντουντού μας!

Κυρὰ Στάθαινα, ἐπεμβαίνει. — 'Η Κούλα τὴν ἔταξε ἀπόψε νὰ τὴ δώσῃ στὴ μικρὴ 'Ελενίτσα τῆς κυρὰ Δημητρούλας, γιὰ νὰ σὲ φέρῃ ὁ Θεὸς κοντά μας καλά.

Κὺρ Στάθης.—"Ω, μὰ σὺ εἶσαι ἀνεκτίμητος θησαυρός! Σ' εὐχαριστῶ,Θεέ μου, ποὺ μοῦδωσες ἕνα ἀγγελούδι σου γιὰ παιδί μου! (Τὴν ἀγκαλιάζει καὶ τὴ φιλεῖ).

ΑΥΛΑΙΑ
'Ελπίζουσα 'Ελλὰς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

'Ο Πέτρος στὸ μπακάλη:

—Στεῖλε σὲ παρακαλῶ στὸ σπίτι δέκα τσίρους. Μὰ νὰ τοὺς διαλέξῃς ἀπὸ τοὺς χοντροὺς!

Μεγάλο Μυαλὸ

***

'Ο Χρηστάκης σκοντάφτει καὶ χτυπάει τὸ κεφάλι του στὴν πόρτα.

'Ο θεῖος, στ' ἀστεῖα: — Πώ, πώ, τὴν ἔσπασες τὴν πόρτα, στάσου νὰ ἰδῶ! Κι' ὁ Χρηστάκης, κοιτάζοντας τὴν πόρτα τρομαγμένος:

—"Οχι, θεῖε, δὲν τὴν ἔσπασα!

'Ελπίζουσα 'Ελλὰς

***

'Η 'Ελένη λέει στὴν Πόπη:

— Πόπη, ἔλα στὸ σπιτι τ' απόγευμα νὰ διαβάσουμε μαζί.

Κι' ἡ Πόπη:

—"Ελα σὺ στὸ δικό μου σπίτι ποὺ εἶναι πιὸ κοντό.

(Γεγονὸς) ***Ζερμαὶν***

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ
ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

3. ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΙΞΕΩΣ

'Από τὸ πλῆθος ποὺ ἔλαβαν μέρος στὸν προηγούμενο, φαίνεται ὅτι ὁ Διαγωνισμὸς αὐτὸς ἀρέσει στὰ Διαπλασόπουλα καὶ τὰ διασκεδάζει. Κι' ἐπειδὴ εἶναι καὶ πολὺ ὠφέλιμος, τὸν ἐπαναλαμβάνω. Μὲ τὴ διαφορά, ὅτι αὐτὴ τὴ φορὰ δίνω ἕνα κείμενο πολὺ πιὸ δύσκολο γιὰ νὰ στιχθῇ. "Ετσι τὴν ὀρθὴ στίξη δὲν θὰ τὴν πετύχουν βέβαια ὅλοι καὶ δὲν θὰ βρεθῶ πάλι στὴν ἀμηχανία ποὺ βρέθηκα κατὰ τὴν ἀπονομὴ τῶν βραβείων τοῦ προηγουμένου. Εἶναι ἀπόσπασμα ἀπὸ διήγημα γνωστοῦ μας λογοτέχνη. Διηγεῖται τὴ συνάντησή του μ' ἕναν παράξενο ζητιάνο ἀλλὰ ἡ διήγηση ἔχει καὶ διάλογο, ἔχει ἀκόμα διάλογο μέσα στὸ διάλογο, καὶ γι' αὐτὸ κυρίως εἶναι δύσκολο νὰ χωρισθῇ μὲ κόμματα, τελεῖες, παῦλες, εἰσαγωγικά, ἀποσιωπητικὰ καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα ποὺ χρειάζονται. 'Ιδού:

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ ΖΗΤΙΑΝΟΣ

"Αξαφνα μοῦ ἦρθε μιὰ παράξενη ἰδέα νὰ τὸν πλησιάσω κοὶ νὰ τὸν ρωτήσω σὰ νὰ μὴν καταλάβαινα τάχα μὲ ποιόν μιλάει τὸν πλησίασα καὶ τὸν καλησπέρισα τώρα τὸν εἶδα καλύτερα τὰ κουρέλια του ἦταν θαυμαστὰ καὶ πρωτότυπα στὰ ρούχα του στὰ παπούτσια τοτ στό παλιὸ στρατιωτικὸ κασκέτο ποὺ φοροῦσε ὁ χρόνος εἶχε φιλοτεχνήσει ἀριστοτεχνήματα χρωμάτων καὶ γραμμῶν τὸ πρόσωπό του ἔδειχνε περισσότερο νεανικὸ παρὰ ὅτι ἔδειχνε τὸ σῶμα του καὶ ἡ κορμοστασιά του τὸ βλέμμα του ἦταν ἀγαθὸ καὶ συμπαθητικὸ σὰ ν' ἀντιφέγγιζε μιὰν ἐσωτερικὴ καλοσύνη μὲ ποιὸν μιλᾶς τοῦ εἶπα διακριτικὰ μὲ τὸν ἑαυτό μου κύριε μ' ἀποκρίθηκε γιατὶ μιλᾶς μὲ τὸν ἑαυτό σου καὶ ποιὸς ἔχει τὴν ὄρεξη κύριε νὰ μ' ἀκούσῃ μόνος μου τὰ λέω μόνος μου τ' ἀκούω καὶ σὰν τί λὲς τί νὰ πῶ λέω πῶς μοῦ χρειάζεται ἕνα πενηνταράκι ἀκόμη νὰ κάνω δυὸ δραχμούλες γιὰ τὴ σουπίτσα ἔδωσε λογοδοσία στὸν ἑαυτό του καὶ μαζὶ μὲ τὴ λογοδοσία μιὰ ὑπόσχεση γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ τὰ τρία τὰ μάζεψα ἕνα μοῦ λείπει μὰ μήπως σ' ἀφίνει κ' ἡ 'Αστυνομία μὲ πῆραν μέσα καὶ μὲ κράτησαν δυὸ ὧρες ἐγὼ ζητιάνος δὲν εἶμαι τοὺς λέω ἄρρωστος εἶμαι πέρασα πλευρίτη τώρα ἔχω συρίγγιο γιὰ τὴ σουπίτσα διακονεύω σὰ βράδυασε μ' ἀφίσανε πήγαινε καὶ νὰ μὴν ξαναφανερωθῇς ἀποδῶ δυὸ ὧρες ποὺ μὲ εἶχανε μέσα ἐγὼ θὰ εἶχα ἀποσώσει τὶς δυὸ δραχμούλες γιὰ τὴ σουπίτσα ὁπόταν νύχτωσε καὶ γυρίζω ἀκόμα ὧς πότε θὰ γυρίζω κρῖμα νέος ἄνθρωπος νὰ ζητιανεύῃ τοῦ εἶπα δὲν εἶμαι νέος κύριε γέρος εἶμαι ἐξηντάρης ἡ δυστυχία μου εἶναι ποὺ φαίνομαι νέος τὰ μαλλιά μου βλέπεις δὲ θέλουν ν' ἀσπρίσουν ἂν φαινόμουνα γέρος θὰ μοῦχανε κάποια λύπηση ἀλλὰ εἶμαι γέρος καὶ φαίνομαι νέος ἄγαριμπος γέρος τελοσπάντων αὐτὸ τὸ ἄγαρμπος γέρος ἦταν χαριτωμένο.

Ποιοὶ μποροῦν νὰ λάβουν μέρος δωρεὰν καὶ ποιοὶ πρέπει νὰ πληρώσουν δικαίωμα· σὲ πόσες τάξεις θὰ διαιρεθοῦν οἱ διαγωνιζόμενοι· τί πρέπει νὰ σημειώνουν στὶς ἀπαντήσεις τους κτλ. τὰ βλέπετε στὴν *προκήρυξη τῶν δύο* προηγουμένων ἐκτάκτων Διαγωνισμῶν, στὸ φυλλάδιο 37. Οἱ ὅροι εἶναι ὅλοι οἱ ἴδιοι. 'Η ἴδια ἐπίσης κι' ἡ προθεσμία: ***μέχρι τέλους 'Οκτωβρίου.***

4. ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Μ' ἀρέσουν πολὺ τὰ μικρά, τὰ σύντομα ἐκεῖνα ποιήματα, ἀπὸ τέσσερις, πέντε, ἕξη τὸ πολὺ μικροὺς ἢ μεγάλους στίχους — ποὺ μοιάζουν μ' ἐπιγράμματα. Συνήθως δίνουν μιὰ εἰκόνα, ἄλλοτε εἶναι μιὰ παρομοίωση, μιὰ σκέψη—καὶ πάντα εἶναι κάτι συγκεντρωμένο, αὐστηρό, ποὺ δὲν ἔχει οὔτε μιὰ λέξη περιττή. Θυμηθῆτε π. χ. τὸ ἐπίγραμμα τοῦ Σολωμοῦ «Στῶν Ψαρῶν τὴν ὁλόμαυρη ράχη» ἢ τὸ παιδικὸ τοῦ Βιζυηνοῦ «Ψαράκι ποὺ ὅ,τι τοῦ βρεθῇ . . .»

Τὸ μικρό σας ποίημα ἢ ἐπίγραμμα πρέπει νὰ ἔχῃ θέμα τὸ Φεγγάρι. Νὰ ζωγραφίζῃ μιὰ φεγγαρόφωτη νύχτα, ἢ νὰ περιγράφῃ τὴν ἀνατολὴ τοῦ φεγγαριοῦ ἀπ' τὴ θάλασσα ἢ ἀπ' τὸ βουνό, ἢ νὰ προσωποποιῇ τὴ Σελήνη μὲ μιὰ σκέψη ἀπὸ τὴ Μυθολογία, μὲ μιὰ ἰδέα ἀπὸ τὴν Παράδοση. Γιατὶ ὄχι κι' ἀπὸ τὴν 'Αστρονομία; οἱ φάσεις τῆς Σελήνης, τὸ δανεικό της φῶς, δορυφόρος τῆς Γῆς κτλ. κτλ. Τὸ θέμα εἶναι εὐρύτατο κι' οἱ νεαροί μας ποιηταὶ δὲν θὰ δυσκολευθοῦν νὰ ἐμπνευσθοῦν,φεμβάζοντας μιὰ καλοκαιρινὴ νύχτα μπροστὰ στὸ φεγγάρι.

Οἱ ὅροι πάλι οἱ ἴδιοι. Κι' ἀπαντήσεις γιὰ τὸν Διαγωνισμὸ Ποιήματος δεκτὲς ἐπίσης ***μέχρι τέλους 'Οκτωβρίου.***

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 25 Αὐγούστου 1933

ΔΕΝ ἔχετε, πιστεύω, παράπονο. "Αλλους δυὸ ἔκτακτους καλοκαιρινοὺς Διαγωνισμοὺς προκηρύττω σήμερα. Κι' ἀκόμη ἄλλους δυὸ θὰ προκηρύξω ἴσως στὸ ἐρχόμενο, ἀναβάλλοντας λίγο τὴ δημοσίευση ἀποτελεσμάτων, γιὰ νὰ ἐργασθῆτε πιὸ ἄνετα τώρα ποὺ εἶναι διακοπές.

Μὲ μεγάλη χαρὰ σᾶς ἀναγγέλω τοὺς εὐτυχισμένους γάμους τῆς ἀγαπητῆς μας Διαπλασοπούλας ***Βασούλας Κ. Μπουρνιᾶ*** —ποὺ τόσο ἔδρασε στὸν κύκλο μας μὲ τὰ φεοδώνυμα ***Νέμεσις, "Ερση Δρόσου,*** καὶ τελευταῖα μὲ τὸνομά της,—μὲ τὸν κ. ***Δεωνίδα 'Αν. Μπουρνιᾶ,*** ἕνα λαμπρὸ νέο,ποὺ κατάγεται κι' αὐτὸς ἀπὸ τὴ Χίο (κι' ἔτυχε νὰ ἔχῃ τὸ ἴδιο ἐπίθετο. ὅπως καὶ πολλὲς ἄλλες χιακῆς καταγωγῆς οἰκογένειες). "Εγιναν στὴν Κηφισιὰ τὸ Σάββατο 12 Αὐγούστου καὶ τώρα οἱ νιόπαντροι ταξιδεύουν στὴν Εὐρώπη. Σήμερα ἴσα-ἴσα ἔλαβα ἕνα βελτάριο τῆς Βασούλας ἀπὸ τὴ Ρώμη. "Ας δεχθοῦν, αὐτὴ κι' ὁ ἄντρας της, τὶς πιὸ θερμὲς μητρικές μου εὐχές;

'Ο συνεργάτης μου κ. ***Γιάννης Καμαρινάκης*** μὲ παρακαλεῖ νὰ διορθώσω ἕνα τυπογραφικὸ λάθος ποὺ ἔγινε στὸ ποίημά του (φυλ. 37, σελ. 435) ποὺ ἀλλοιώνει τὸ νόημα τοῦ στίχου: ἀντὶ «*μὰ* μὲ βρῆκαν μοναχό μου», θέλει «*σὰ* μὲ βρῆκαν μοναχὸ μου».

"Εξετέλεσα τὶς παραγγελίες σου, ***Δάκρυ Ψυχῆς,*** καὶ ἀντικατέστησα τὴν παλιὰ φωτογραφία μὲ τὴ νέα. Τί φοβερὸ σοῦ συνέβη ποὺ σ' ἔκαμε τόσους μῆνες νὰ μὴ φανῇς καθόλου; Δὲν μοῦ λὲς τίποτα γι' αὐτό. 'Αλλὰ ὅπως δὲν σὲ ξέχασα ἐγώ, ἔτσι δὲν θὰ σὲ ξέχασαν καὶ τὰ Διαπλασόπουλα μὲ τὰ ὁποῖα ἀλληλογραφοῦσες.

Μὰ κι' ἐγὼ σ' ἀγαπῶ, ***Αὐγούλα,*** γι' αὐτὸ μὴν ἀμφιβάλλῃς."Ελαβα καὶ τὰ δυὸ κομμάτια σου γιὰ τὴ Σελίδα. 'Αλλὰ γιατὶ δυό; ἕνα μόνο ἔπρεπε νὰ στείλῃς. Οἱ εἰκόνες καλές, ἀλλὰ ἀφοῦ δημοσιεύθηκαν σ' ἑλληνικὸ περιοδικό, δὲν μοῦ χρησιμεύουν.

Σὲ συγχαίρω, ***'Αγράμπελη,*** γιὰ τὸ «καθαρὸ 10» ποὺ πῆρες στὶς ἐξετάσεις. "Ω, ναί, οἱ κόποι σου ἀνταμείφθησαν μὲ τὸ παραπάνω . . . Μὲ μεγάλη συγκίνηση διάβασα τὴρφαιστάτο αὐτὸ ἄρθρο ποὺ ἔγραφε γιὰ μένα στὴν «Καθημερινὴ» ὁ κ. Χαιρ. Παλιὸ Διαπλασσόπουλο, βλέπεις, ἤξερε ὅλη τὴν ἱστορία μου καὶ τὴ διηγήθηκε πιστὰ καὶ μὲ ἀγάπη.

'Ο ***Σεπτεσμένος Δόρδος,*** ἀφοῦ ἔμεινε λίγες ἡμέρες στὴν 'Αθήνα, γύρισε στὴν πατρίδα του, κι' ἀπὸ κεῖ μοῦ γράφει ἕνα μεγάλο γράμμα μὲ τὶς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὶς γνωριμίες ποὺ ἔκαμ' ἐδῶ. Οὔτε τὴ Χιονία δὲν ξεχνᾶ. Καὶ γιὰ τὸν κ. Φαίδωνα μὲ ρωτᾶ: «Εἶναι, ἀλήθεια, 66 χρονῶν; 'Εμένα μοῦ φάνηκε τὸ πολὺ πολὺ πενηντάρης, Μὴ δὲ βλέπω καλά;». "Οχι, φίλε μου, βλέπεις πολὺ καλά. 'Ο κ. Φαίδων πραγματικῶς γεννήθηκε τὸ 1867· ἔχει ὅμως τὴν ἰδιότητα νὰ κρύβῃ—κι' αὐτὸ βέβαια χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ —κάμποσα χρόνια ἀπὸ τὴν ἡλικία του.

"Ας εἶναι, ***Γαλανὴ Περαίδα,*** μποροῦσες νὰ μοῦγραφες καὶ δυὸ λόγια ἀπ' τὸ Λουτράκι. Σὲ συγχαίρω ποὺ προδιδάστηκες στὴ Β' τοῦ Γυμνασίου καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ βαθμός σου, ποὺ δὲν τὸν ἔμαθες ἀκόμα, θὰ εἶναι πολὺ καλός. "Οταν διάβασα ὅτι μὲ τὸ αὐτοκίνητο, σὲ 20 λεπτὰ τῆς ὥρας, βρίσκεσαι ὅποτε θέλεις κοντὰ στὴ θάλασσα ποὺ τόσο τὴν ἀγαπᾶς, θυμήθηκα ἐκεῖνο ποὺ σᾶς ἔγραφε τὴν ἄλλη φορὰ ὁ κ. Φαίδων: «ὁ πολιτισμός μᾶς ἔφερε τὴ θάλασσα πιὸ κοντὰ μας».

Διάβασα, ***Ρέλια,*** τί ἀγωνία περάσατε κείνη τὴ νύχτα. Κάθε πυρκαϊὰ εἶναι βέβαια φοβερὸ πρᾶγμα, μὰ πυρκαϊὰ σὲ ὅπλοπωλεῖο, ἀντίκρυ ἀπὸ τὴν κατοικία σου, μὲ τοὺς κρότους τῶν ἐκρήξεων, μὲ τοὺς συριγμοὺς τῶν σφαιρῶν, θάταν φρικτό! Εὐτυχῶς ποὺ ἐξῶφλησες μέ τὸ μεγάλο φόβο, Κι' αὐτὸ σοῦ ἔδωσε ἀφορμὴ νὰ μοῦ κάμῃς μιὰ τόσο ὡραία καὶ ζωντανὴ ἀφήγηση.

Εἶσαι δικαιολογημένη, ***Βασίλισσα τοῦ Πόνου,*** ἀφοῦ μένεις σ' ἐξοχὴ ποὺ δὲν ἔχει τακτικὴ συγκοινωνία. "Ελαβα καὶ τὰ δυὸ κομμάτια σου γιὰ τὴ Σελίδα καὶ θὰ διαβάσω καὶ τὸ «ἀντικανονικὸ» γιὰ νὰ σοῦ πῶ τὴ γνώμη μου. Εἶδα ὅτι τὸ 1933 θεωρήθηκε «ἱερὸν ἔτος», ἴσως γιατὶ 33 χρόνια ἔζησε στὸν κόσμο ὁ Χριστός, καὶ σέ πολλὰ μέρη — στὴ Γερμανία, στὴν 'Ιταλία κτλ.—ἔγιναν γιορτές, θεατρικὲς παραστάσεις, καὶ γράφτηκαν πολλὰ γιὰ τὴ Θεία Γέννηση. 'Εδῶ δὲν ἔγινε τίποτε καὶ δὲν ξέρω γιατί. Μήπως ἡ 'Ορθοδοξία ἔχει ἄλλη χρονολογία; Θὰ ρωτήσω.

'Ιέρεια τοῦ Πόνου, εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καθὼς καὶ γιὰ τὸ εὐχετήριο τετράστιχο. Δὲν τὸ δημοσιεύω ὅμως γιατὶ οἱ στίχοι δὲν εἶναι τόσο κανονικοί. Χαίρω ποὺ δὲν ἀπογοητεύθηκες ἀπὸ δυὸ ὧς τώρα ἀπορρίψεις. 'Αφοῦ ἐπιμένῃς, ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ νικήσῃς. Σοῦ ἔστειλα τετράδια.

Φαντάζομαι τὴ χαρά σου, ***Χρυσὴ Πεταλουδίτσα,*** ὅταν εἶδες πὼς ἤρθες 'Ισότιμος Α' Βραβείου. Βέβαια, γιὰ πρῶτο σου Διαγωνισμό, αὐτὸ δὲν εἶναι λίγο. Φωτογραφία μπορεῖς νὰ στείλῃς, ἀλλὰ μόνη σου, καὶ μαζὶ 40 δραχμὲς γιὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, γιατὶ οἱ 'Ισότιμοι πληρώνουν. Ναί. εἶδα στὶς ἐφημερίδες τὴν παράξενη ἱστορία τοῦ μικροῦ ***Μυροπούλου,*** ποὺ ἔγραψε στὸ Μουσσολίνι πὼς θέλει νὰ τὸν ἰδῇ, κι' ὁ Μουσσολίνι τοῦ ἔστειλε χρήματα γιὰ νὰ πάῃ καὶ νὰ μείνῃ ἕνα μῆνα στὴν 'Ιταλία. Εἶναι Διαπλασόπουλο βέβαια. δὲν μοῦ ἔγραψε ὅμως τίποτα γι' αὐτά. Θὰ μοῦ γράψῃ ἴσως ὅταν γυρίσῃ.

Δὲν θυμοῦμαι τώρα, ***Λιχουδίτσα,*** ἀλλὰ μοῦ φαίνεται περίεργο πῶς χάθηκε αὐτὸ τὸ γράμμα σου. Σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ Α' Βραβεῖο καὶ περιμένω τὴ φωτογραφία σου «νὰ φιγουράρῃ». Γιὰ τὰ καλὰ λόγια εὐχαριστῶ. Τετράδια ἔστειλα.

'Ωραῖα μοῦ περιγράφεις, ***Καλαμένια Φλογέρα,*** τὴ χαρὰ σου ὅταν εἶδες ὅστερ' ἀπὸ 6 χρόνια ποὺ εἶσαι συνδρομήτριά μου, τὸ πρῶτο σου κομμάτι στὴ Σελίδα. Εἶν' εὐτύχημα γιὰ σένα πού, ἂν καὶ μεγάλη τώρα, δὲν βγῆκες ὁλωσδιόλου ἀπὸ τὸν παιδικὸ κύκλο καὶ συχνὰ ξαναγίνεσαι παιδί... Πολὺ ὡραία ἡ φωτογραφία καί, ἂν μεγαλώνῃ —ὁ ταιγγογράφος μου θὰ μοῦ πῇ — θὰ τὴ δημοσιεύσω. Σοῦ ἔστειλα 'Οδηγό.

'Ερείκη καὶ Ναΐς, πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα ποὺ μοῦ στείλατε ἀπ' τὸ χωριό. 'Αλλὰ ποῦ δὲν σᾶς ἀναφέρω; Λάβατε μέρος σ' ὅλους τοὺς περσινοὺς Διαγωνισμούς; Καὶ στείλατε καὶ Συλλογὲς 'Ασκήσεων; "Αν δὲν εἴδατε ὡς τώρα καμμιὰ "Ασκησή σας—ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ θυμοῦμαι—θὰ πῇ ὅτι δὲν τὶς ἔλαβα. 'Επίσης, σ' ὅσους Διαγωνισμοὺς ἐλάβατε μέρος καὶ δὲν ἀναφέρεσθε σ' 'Αποτελέσματα, θὰ πῇ ὅτι δὲν ὑπῆρχαν στὸ σωρὸ ἀπαντήσεις σας. "Αλλο τίποτα δὲν μπορῶ νὰ ξέρω.

Μαγκαλού, δὲν λογαριάζεις καλὰ τὶς Μικρὲς 'Αγγελίες. 'Από μιὰ ὧς δέκα λέξεις, ἡ τιμὴ εἶναι δρ. 6. Δηλαδή: καὶ μιὰ μόνο λέξη νάχῃ μιὰ Μ. 'Αγγελία, κοστίζει 6 δραχμές. Τὸ ἴδιο κι' ἂν ἔχῃ δυό, τρεῖς, πέντε, δέκα. 'Από δέκα κι' ἀπάνω λογαριάζεται μὲ τὴ λέξη. Οἱ 6 δραχμὲς εἶναι τὸ «ἐλάχιστον τίμημα», τὸ λιγώτερο ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ πληρώσῃ. Αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ τὸ καταλάβουν ὅλοι.

Πολλά, πάρα πολλὰ γράμματα φύλαξα γιὰ τὸ ἐρχόμενο. Καὶ νὰ ἰδοῦμε . . .

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἐναπομένει, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Τὰ ἐγκριτνόμενα ἢ ἐκανεοῦμενα ἰσχύουν ἀς τὴν 30 Νοεμβρίου 1933. "Οσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ναπολιτάνα, κ. (ΖΘ). Πορθμὸς Εὐρίπου, ἀ. (ΚΦ). Χάνς, ἀ. (ΓΠ). Κορφοβούνι, ἀ. (ΜΠ). Καπετὰν Φάντασμα, ἀ. (ΝΧ). Γλυκόλαλο 'Αηδονάκι, ἀ. (ΑΠ). Μυρωμένο Κρινάκι, κ. (ΟΠ).

'Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Γιάννην Δέσβιον*** (ἔχεις δίκιο θὰ προσπαθήσω νὰ διορθωθῇ. ἂν καὶ δὲν εἶναι τόσο εὔκολο μὲ τόσους συνδρομητὰς ποὺ ἔχω καὶ τόσες ἡμέρες ποὺ ἀπαιτεῖ τὸ δίπλωμα, τὸ τύλιγμα καὶ τὸ γραμματοσημάρισμα τόσων χιλιάδων φύλλων·) ***'Ατλαντίδα*** (ἔλαβα τέλος ἕνα ὡραῖο σου γράμμα ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ ποὺ εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς· χαίρω ποὺ ἀλληλογραφεῖς μὲ τόσες Διαπλασοπούλες, ἀλλὰ μὴ μὲ ξεχνᾶς καὶ μένα . . .) ***'Ολιβιέρον Κρόμβελ*** (ὡραῖο τὸ γράμμα σου· εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ἄρθρο ποὺ ἔκοψες ἀπὸ τὴν «Καθημερινὴ» εἶπα γι' αὐτὸ στὸ προηγούμενο·) ***Χρυσαφένιαν Δύσιν*** (παραστικά! εὐχαριστῶ γιὰ τὶς γελοιογραφίες ποὺ θὰ τὶς χρησιμοποιήσω·) ***'Δσάλευτην Ζωὴν*** (ἔλαβα καὶ τὰ δυὸ γράμματά σου· σοῦ ἔστειλα ὅ,τι ἐζήτησες· μὲ τὴ γραμματοπληρμύρα δὲν μπόρεσα νὰ σοῦ ἀπαντήσω· ἀλλὰ περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς·) ***Παρθενικὸν Κρῖνον*** (πολὺ ὡραία ἡ περιγραφὴ τοῦ περιπάτου· μὲ κατέπλῆξε αὐτὸ ποὺ μοῦ καταγγέλεις καὶ θὰ τὸ ἐξετάσω·) ***Πασχαλιὰν καὶ Λυγαριὰν*** (χαριτωμένο τὸ γραμματάκι σας, κι' ἂς τὸ γράφατε στὸ καφενεδάκι·) ***Τάσον 'Δπελιώτην*** (σοῦ ἔστειλα τὴν «'Δθελφούλα» ὅπως τὴν ἤθελες·) ***'Ελληνικὸν 'Ιδεῶδες*** (τὰ ἔλαβα ὅλα· μὴν προβλέπῃς τίποτα, περίμενε μόνο·). ***Γαλανομάταν*** (χαίρω ποὺ γνώρισα τὴ σκυλίτσα σου· ἡ φωτογραφία ὅμως δὲν εἶναι κατάλληλη γιὰ νὰ δημοσιευθῇ· περιμένω τὸν ἑξάδερφό σου·) ***Γαραντούαν*** (χαίρω ποὺ ἔγινες τώρα τακτικός· ἰδὲς τί λέω παραπάνω γιὰ τὶς Μ. 'Αγγελίες·) ***Νίκον 'Αλεξίου,Χρυσόνειρο*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***13 Αὐγούστου*** θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν τὴ συνδρομή τους νὰ τὴ στείλουν τὸ γρηγορώτερο. "Ας ἔχουν ὑπ' ὄψει τους, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐτὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος· ἡ καθυστέρηση ἐπομένως δυσκολεύει πολὺ τὸ ἔργο μου ποὺ ἀπαιτεῖ ὄχι μόνο μεγάλους κόπους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἔξοδα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 265ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 26 Ὀκτωβρίου.

447. *Δεξίγριφος*

Ἂν καὶ λέει ἐγὼ εἶμαι νέος,
Αὐτὸ μοιάζει μὲ ψευτιά·
Νέος βέβαια θεός, καὶ ὡραῖος,
Μὰ στὰ χρόνια τὰ παλιά.

Παπαρούνα

448. *Συλλαβόγριφος*

Δυὸ μονάχ' ἀρνητικά
Σὺ τὰ βάζεις στὴ σειρά,
Μ' ἀπ' τὴν πράξη σου αὐτή,
Ἕνα . . . τίποτα θὰ βγῇ.

Λυσέχαρτο

449. *Διπλοῦς Στοιχειόγριφος*

Σ' ἕνα αἰγύπτιο θεὸ
Δεύτερο κεφάλι βάζω
Καὶ συμπέρασμα μ' αὐτὸ
Ὁποιοδήποτε σοῦ βγάζω.

Κι' ἄλλο γράμμα ὡς μέλος τώρα
Μέσ' στὸ σῶμα του καφφώνω
Καὶ σὲ μιὰ δική μας χώρα
Γνωστὴ πόλη σοῦ σκαρώνω.

Ἠχὼ τοῦ Μαινάλου

450. *Γωνία*

\+ * * * * * *=Μέγας ἀρχιτέκτ.
* + * * * * * =Ἀρχ. γλύπτης
* * + * * * * =Εἶδος χάρτου
* * * + * * * =Νεοέλ. συγγραφ.
* * + * * * * =Ἀμαζὼν
* + * * * * * =ΒασιλεὺςΚορίνθ
\+ * * * * * *=Γυνὴ τ. Γραφῆς

Οἱ σταυροὶ καθέτως Τιτάν.

Μῦρον τῆς Ἄνδρου

451. *Ἐπιγραφή*

Ν
Ο Ε Θ Ν Ο
Υ Ε Ι Ε Ι Σ Τ
Ο Κ Α Π Υ Σ Υ Ο Λ
Α Τ Ο Υ Σ Α Λ
Π Α Γ Α Σ
Σ Τ Ι
Ο

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Γεώργιος Δημ. Μαυρίδης

452. *Κρυπτογραφικὸν*

1 2 3 4 5 6 =Πόλις τῆς Ἑλλάδος
2 3 5 6 4 =Πάντων ὁ Θεὸς
3 1 5 6 4 =Λάμπει
4 3 2 5 6 1=Τεχνίτης
5 3 2 6 1 =Στρώνεται
6 2 3 4 =Ἐντόσθιον

Γολιάθ

453. *Ἐλλιποσύμφωνον ἐκ Ποικίλης Ἀκροστιχίδος*

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀποτελοῦν ἐλλιποσύμφωνον τοῦ τύπου

* * - * * *

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Ὀστοῦν τῶν ἄνω ἄκρων· 2, Ἀρχαῖος βασιλεύς, κατὴρ Ἀργοναύτου· 3, Βασίλισσα περιφήμου ἀλωθείσης πόλεως· 4, Μικρὰ νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 5, Μέρος τοῦ ποδὸς καὶ ἀρχαία πόλις.

Ζήτω τὸ 21

454. *Μικτὸν*

αα - πσλ - σουαι

Ρασπουτίν

455. *Γρῖφος*

του
του του
Κ
του του
του

Νέα Ἑλλὰς

Τέλος τοῦ 265 Διαγωνισμοῦ Λύσεων.
Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον ἀρχίζει νέος.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 24

276. Πομπήιος (πομπή, Ἴος).—277. Ἀπεργία (α, περ, γῆ, α).—278. Ἀφρὸς-Τάφρος.—279. Κύκνος-κύκλος.—280.

Μ Υ Κ Η Ν Α Ι
Υ Ε Α Μ
Κ Ε Ρ Κ Υ Ρ Α
Η Κ Σ Λ
Ν Α Υ Σ Ι Κ Α
Α Ρ Κ Ι
Ι Μ Α Λ Α Ι Α

281. ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ (Ἰωνία, Νῖνος, ὦμος, ταῶς, ὕμνος, Ρωσσία, ὄναρ, σαύρα.)—282. ***Ἔχθραν διάλυε*** (ΕΧΙνος, ΘΡαΝνίον, ΑΝτώνιος, ΔΙδώ, ΑΛμήνη, ΥΕτός).—283. Τὰ εὐκόλως ἐννοούμενα παραλείπονται.—284. ***Ἡ πλύντρια ἔπλυνε τὰ ὑποκάμισσα*** (η πλὴν τρία, ε πλὴν ε, τᾶ ὑπὸ κᾶ, μισά).

Ε Χ
Θ Ρ
Α Ν
Δ Ι
Α Λ
Υ Ε

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 8, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΑΓ'—490]

Πρωτομπαίνοντας στὸ μυρωμένο σαλονάκι τῆς διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλους· ἐς. Ἀλληλογραφῶ. Δ/σις: Κυριάκον Φιλιππίδην, Χαλκίδα. ***Πορθμὸς Εὐρίπου***

[ΑΓ'—491]

Ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου ἡ διεύθυνσή μου στὸ «Μέγα Ἀλέξανδρο» στὴν Ἀθήνα.

Ἀγριολούλουδο

[ΑΓ'—492]

Π***απαρούνα, Παπαγαλάκι*** — ποῦ δὲν σὲ ξέρω — τί γίνεστε; Ἐγὼ πῆγα στὴν Κρήτη. Περνῶ θαυμάσια. Ἔσεῖς;

Πανσὲς

[ΑΓ'—493]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Α' Διαγωνισμοῦ Τάσου Λούζη

ΠΕΖΑ: ***Κυρὰ Φροσύνη*** (11 ψήφους γιὰ τὸ κομμάτι της ἡ «Σφίγγα»). Πρέπει νὰ ἐξηγήσω πῶς βραβεύω τὴν Κυρὰ Φροσύνη, ἐπειδὴ αὐτὴ συνεκέντρωσε τοὺς περισσοτέρους ψήφους. Δὲν θέλω νὰ ὑποτιμήσω τὸ ἔξοχο πεζογράφημα τῆς Κυρὰ Φροσύνης, ποὺ ἐπαινέθηκε καὶ στὸν περσινὸ διαγωνισμὸ τῆς ***Λελάντας***, ἀλλὰ ὑπῆρχαν κι' ἐπίσης ὡραῖα κομμάτια τοῦ ***Ταξιδιώτη***, τοῦ ***Δυσόχαρτου*** κ. ἄ. ποὺ δὲν ψηφίστηκαν καθόλου, ἀπὸ ἀδιαφορία ἴσως. Ὁ ***Νάρκισσος*** πῆρε 3 ψήφους καὶ ἡ ***Τιτίκα*** 2.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ: ***Ραγισμένη Λύρα*** (14 ψήφους, 11 γιὰ τὸ «Τραγούδι ἀπὸ τὰ ξένα» καὶ 3 γιὰ διάφορα ἄλλα). Ἡ Ραγισμένη Λύρα ἔγραψε πολλὰ καὶ καλὰ ποιήματα καὶ λίγοι συναγωνισταὶ μποροῦν ν' ἀμφισβητήσουν τὸ βραβεῖο της. Ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας νὰ τὴ συγχαρῶ γιὰ τὰ ποιήματά της, καὶ τὴν παρακαλῶ, καθὼς καὶ τὴν ***Κυρὰ Φροσύνη***, νὰ μοῦ γράφουν τὴ διεύθυνσή τους καὶ ποιὸν τόμο τῆς Διαπλάσεως θέλουν ὡς βραβεῖο ἢ καθεμιά.

Εὐχαριστῶ ΟΛΟΥΣ ὅσοι ὑποστήριξαν τὸ διαγωνισμό μου καὶ ἰδιαίτερα τὴν ***Μεγάλη Ἑλλάδα, Σαπουνόφουσκα***, κλπ.

Τάσος Λούζης

[ΑΓ'—494]

Ν***αυτάκι***, εἶσαι ἡ Θύρανία Νικολάου.

Ἄνθος τῆς Χαβάης

[ΑΓ' 495]

Χ***λόη***, θυμᾶσαι μιὰ ποὺ καθόταν στοῦ Παπανικολάου (δίπλα) καὶ σοῦ χαμογελοῦσε ὅταν ἔβγαινες ἔξω; — ***Ὀνειροπλέχτρα***, μὴ ρωτᾶς γιατί . . . ! τί γίνεται ἡ Εὐαγγελινή;

Γιόλα

[ΑΓ'—496]

Θ***έλοντας*** νὰ χαιρετήσουμε μιὰ θύμηση ἀπὸ τὰ Διαπλασιακὰ μας χρόνια, προκηρύσσουμε διαγωνισμὸ φωτογραφίας τοπείου μὲ μιὰ ἀφιέρωση. Συμμετοχὴ δραχμή. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Δ/σις: Α. Καποδίστρια, Μουστοξύδου 18, Κέρκυρα.

Ὀνειρεμμένη Πατρίδα
Κερκυραϊκὸ Ἀκρογιάλι

[ΑΓ'—497]

Ο***ριέττα*** δὲν γνωρίζω τὴν ἄγνωστη ἐπιστολογράφο. Ὑποπτεύομαι αὐτὴ ποὺ ὑποπτεύεσαι καὶ σύ.

Σκνίπα

[ΑΓ'—498]

Ἀπὸ τώρα, ***Ἀνρὺ Γκαρά***, θὰ ἐνδιαφέρομαι γιὰ σένα. Πῶς πᾶνε οἱ βόλτες στοῦ Ἀπέργη;

Σκνίπα

[ΑΓ'—499]

Π***ρῶτος Διαγωνισμὸς*** ΔΑΝΑΗΣ: ἀγράφων τοπείων. Μηνιαῖος, τρίδραχμος. Βραβεῖα τρία. Περιμένω γρήγορα ἀπ' ὅλους, ἰδιαιτέρως ἀπὸ Κορφιατόπουλα. Δ/σις: Δνίδα Κ. Σαββανῆ, ὁδὸς Βράϊλα, Κέρκυραν.

[ΑΓ'—500]

Ο***ριέττα***, Ἀνρύ, Βίλλυ, Ζάν, Σούζη, Ἰδάν, Σκνίπα, Ἀριστοκράτισσα, ἀνταλλάσσουμε τετραδιάκια, ἠθοποιούς; Στείλατε: Α. Μαρκοπούλου, ὁδὸς Γερωνυμάκη. Ἡράκλειον Κρήτης.

Μυρτέλλη

[ΑΓ'—501]

Γ***ιόλα***, θέλησες, φαίνεται, νὰ μιμηθῇς τὴν Μάρχεν Ντήτριχ καὶ φόρεσες ἀνδρικὰ πανταλόνια στὴν πλάζ τῆς Αἰδηψοῦ;

Καπετὰν Φάντασμα, Νέλσων

[ΑΓ'—502]

Δ***έχομαι*** Ἀλληλογραφίαν μὲ τὸ Ναυτάκι καὶ νὰ μοῦ γράψῃ πρῶτα ἐκεῖνο. Δ/σις μου εἶναι Κὰν Λουστρ. Πολίτου, δίπλα στὸ Ξενοδοχεῖον «Ἄνδριον Πάλλας» εἰς Ἄνδρον διά:

Πονηρὴ Γατίτσα

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879 — 1898) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. ***40*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1932), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 39 τόμους ὑπάρχουν οἱ 38 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῆ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. ***80*** καὶ ραμμένος δρ. ***85***. Οἱ δὲ ***Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931 καὶ 1932*** τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. ***110*** καὶ ραμμένος δρ. ***115***.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. ***35*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

Τύποις ΖΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10. Ἀθῆναι